

1

Mathematics

Kagamitan ng Mag-aaral
Tagalog

Yunit 2

Ang kagamitan sa pagtuturong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga edukador mula sa mga publiko at pribadong paaralan, kolehiyo, at / o unibersidad. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon sa action@deped.gov.ph.

Mahalaga sa amin ang inyong mga puna at mungkahi.

**Kagawaran ng Edukasyon
Republika ng Pilipinas**

Math – Unang Baitang
Kagamitan ng Mag-aaral sa Tagalog
Unang Edisyon, 2012
ISBN: 978-971-9981-52-7

Paunawa hinggil sa karapatang-sipi. Isinasaad ng Seksiyon 176 ng Batas Pambansa Bilang 8293: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa ano mang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng pamahalaan o tanggapan kung saan ginawa ang isang akda upang magamit sa pagkakakitaan ang nasabing akda. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang patawan ng bayad na *royalty* bilang kondisyon.

Ang mga akda / materyales (mga kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand names*, tatak o *trademarks*, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay sa nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsikapang mahanap at mahingi ang pahintulot ng mga may karapatang-ari upang magamit ang mga akdang ito. Hindi inaangkin ni kinakatawan ng mga tagapaglathala (*publisher*) at may-akda ang karapatang-aring iyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Br. Armin A. Luistro FSC
Pangalawang Kalihim: Dr. Yolanda S. Quijano
Kawaksing Kalihim: Dr. Elena R. Ruiz

Mga Bumuo ng Kagamitan ng Mag-aaral

Convenor: Ian June Garces, Ph.D.

Consultant at Koordinator: Soledad A. Ulep, Ph.D.

Mga Manunulat: Soledad A. Ulep, Ph.D., Lydia M. Landrito, Edna G. Callanta, Allan M. Canonigo, Dana M. Ong, Guillermo P. Bautista, Jr., Erlina R. Ronda, Teresita R. Mañalac, Gladys Nivera, at Shirley Remoto

Mga Kontribyutor: Avelina Salvador, Remyllinda Soriano, Maricar D. Agao, Maricar Alamon, Emerenciana T. Angeles, Felipa Bassig, Nely Baylon, Ofelia Chingcuanco, Irene R. Chua, John Antonio Daganta, Mary Jean dela Cruz, Robecil O. Endozo, Rosalinda Formeloza, Lourdes Hulipas, Juvylennie Nardo, Michelle S. Silva, at Ma. Corazon Silvestre

Mga Tagasuri ng Nilalaman: Soledad A. Ulep, Ph.D., Lydia M. Landrito, Edna G. Callanta, Rogelio O. Doñes, Ph.D., at Robesa R. Hilario

Mga Tagasuri ng Wika: Minda Blanca Limbo at Lourdes Z. Hinampas

Mga Tagasalin: Agnes G. Rolle, Nida C. Santos, Flora R. Matic, Minerva C. David, Elvira E. Seguerra, Ma. Rita T. Belen, at Grace U. Salvatus

Mga Gumuhit ng Larawan: Erich D. Garcia, Eric C. de Guia, Fermin M. Fabella, Deo R. Moreno, Amphy B. Ampong, Jayson R. Gaduena, Lemuel P. Valle, Jr., Bienvenido E. Saldua, at Jayson O. Villena

Mga Naglayout: Aro R. Rara, John Rey T. Roco, at Ma. Theresa M. Castro

Encoder: Earl John V. Lee

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS)

Office Address: 2nd Floor Dorm G, PSC Complex, Meralco Avenue

Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (02) 634-1054 or 634-1072

E-mail Address: imcsetd@yahoo.com

Mga Nilalaman

YUNIT 2

Barya ng Pilipinas	110
Perang Papel	115
Mga Ordinal na Bilang Una, Pangalawa, Pangatlo Hanggang Pansampu	120
Pagtukoy Sa Pagkakasunod-sunod ng Mga Bagay	127
Ang Pagdaragdag ay Pagsasama-sama; ang Pagbabawas ay Pag-aalis o Pagtatanggal	132
Pagbabawas ng may Pagpapares-Pares at Pagdaragdag Pa	145
Ang Pagdaragdag ay Kabaligtaran ng Pagbabawas	152
Magkatumbas na Pamilang na Pangungusap sa Pagdaragdag at Pagbabawas	158
Tularan sa Pagbubuo (Composing) at Paghiiwalay (Decomposing) ng Bilang Gamit ang Pagdaragdag	165
Pagdaragdag ng Dalawang Tig-Isahang Bilang na ang Kabuuan ay Hanggang 18 na Ginagamit ng Ayos o Kakaniyahan ng Zero sa Pagdaragdag	173
Pagdaragdag ng Tatlo-Isahang Bilang nang Pahalang at Patayo na may Kabuang 18 Gamit ang Kaayusan at Katangiang Pagpapangkat sa Pagdaragdag	178

Paggamit ng Expanded Form/ Mahabang Pamamaraan sa Pagpapaliwanag ng Kahulugan ng Pagdaragdag	183
Pagdaragdag ng mga Bilang na ang Kabuuan ay hanggang 99 na Walang Pagpapangkat	186
Pagdaragdag ng mga Bilang na ang Kabuuan ay Hanggang 99 na Gumagamit ng Pagpapangkat	190
Pagsasama-Sama ng Tatlo na Isahang Bilang na may Kabuuan Hanggang 18, sa Pamamagitan ng Isip Lamang	195
Pagsasama-Sama ng 2 at Isahang Bilang ng may Pagpapangkat sa Pamamagitan ng Isip Lamang	201
Paglutas sa Isang-Hakbang na Pasalitang Suliranin Gamit ang Pagdaragdag ng Buong Bilang at Pera	206

Yunit 2

Barya ng Pilipinas

Pampasiglang Gawain

Ang mga ito ang iba't ibang perang barya ng Pilipinas at ang halaga ng mga ito.

Barya	Ngalan sa salita	Halaga sa simbolo
	5 sentimo	5 ¢
	10 sentimo	10 ¢
	25 sentimo	25 ¢
	1 piso	₱1.00
	5 piso	₱5.00
	10 piso	₱10.00

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 1

Iugnay sa pamamagitan ng linya ang harapang bahagi ng bawat barya sa likurang bahagi nito.

	Harap	Likod
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 2

Bilugan ang tamang halaga ng bawat barya.

1.		10 ¢	₱10.00
2.		10 ¢	₱1.00
3.		5 ¢	₱5.00
4.		5 ¢	₱5.00
5.		25 ¢	₱5.00
6.		10 ¢	₱10.00

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 3

Isulat sa patlang ang tamang halaga ng bawat barya.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Gawaing-bahay

Nais ni Kim na ibayad ang eksaktong halaga ng bawat bagay. Bilugan ang baryang gagamitin niya.

₱10

10¢

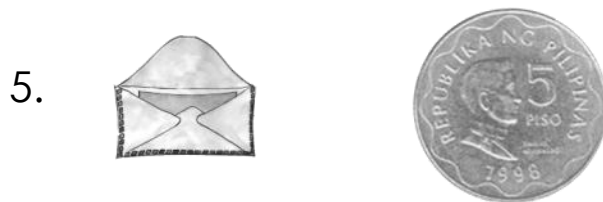
₱5

₱1

25¢

Perang Papel

Pampasiglang Gawain

Narito ang mga bagong salaping papel ng Pilipinas. Tinatawag rin itong perang papel. Ang simbolong gamit sa halaga ng pera ay ₱.

Perang papel

Sinasabi Natin

Isinusulat Natin

1.

Dalawampung piso ₱20.00

2.

Limampung piso ₱50.00

3.

Isandaang piso ₱100.00

Pagpapalawak ng Pag-unawa

Pagsasanay 1

Isulat sa patlang ang letra ng tamang halaga ng perang papel na nasa larawan. Pumili sa sumusunod.

- a. ₱50.00   b. ₱100.00   c. ₱20.00

1.

_____

2.

_____

3.

_____

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 2

Bilugan ang halaga ng bawat perang papel na nasa larawan.

1.

₱50.00

₱20.00

₱100.00

2.

₱50.00

₱100.00

₱20.00

3.

₱20.00

₱100.00

₱50.00

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 3

Nais ni Clark na sumama sa kaniyang nanay sa pamimili. Lagyan ng tsek (✓) kung alin ang perang kailangan niya upang mabili ang mga bagay na nasa gitna.

₱20.00

₱100.00

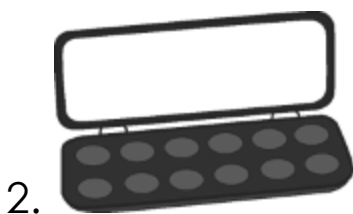
₱50.00

Gawaing-bahay

Iugnay sa pamamagitan ng linya ang angkop na perang papel upang mabili ang bawat bagay na nakalarawan.

₱100.00

₱20.00

₱50.00

Mga Ordinal na Bilang Una, Pangalawa, Pangatlo Hanggang Pansampu

Pampasiglang Gawain

Ang klase ng Baitang I-Mabini ay may isang programa. Sampung bata ang nakasuot ng kanilang paboritong kasuotan para sa programa. Isa-isa silang tatayo sa harap ng klase.

Mary
1st

una

Marlon
2nd

pangalawa

Josie
3rd

pangatlo

Jose
4th

pang-apat

Bea
5th

panlima

Jun
6th

pang-anim

Jona
7th

pampito

Nely
8th

pangwalo

Pat
9th

pansiyam

Jane
10th

pansampu

Ang una (1st), pangalawa (2nd), pangatlo (3rd), pang-apat (4th), panlima (5th), pang-anim (6th), pampito (7th), pangwalo (8th), pansiyam (9th), at pansampu (10th) ang tinatawag na ordinal na bilang. Ipinakikita nito ang pagkakasunod-sunod ng mga tao, bagay, o hayop.

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 1

Pagdugtungin ang mga simbolo ng bilang na **ordinal** sa Hanay A sa mga salita sa Hanay B. Gumamit ng linya.

A	B
1 st	pansiyam
2 nd	pang-apat
3 rd	pangalawa
4 th	panlima
5 th	pang-anim
6 th	pangwalo
7 th	pansampu
8 th	una
9 th	pangatlo
10 th	pampito

Pagsasanay 2

Magsanay sa pagsusulat ng ordinal na bilang. Isulat ang mga bilang nang dalawang beses.

1st	<hr/> <hr/> <hr/>
2nd	<hr/> <hr/> <hr/>
3rd	<hr/> <hr/> <hr/>
4th	<hr/> <hr/> <hr/>
5th	<hr/> <hr/> <hr/>

6th	<hr/> <hr/> <hr/>
7th	<hr/> <hr/> <hr/>
8th	<hr/> <hr/> <hr/>
9th	<hr/> <hr/> <hr/>
10th	<hr/> <hr/> <hr/>

Pagsasanay 3

Tingnan ang mga bagay. Sagutin ang mga tanong sa pamamagitan ng pagsulat ng **ordinal** na bilang at simbolo nito.

Saang kahon nakalagay ang sepilyo? _____

Saang kahon nakalagay ang basahan? _____

Saang kahon nakalagay ang martilyo? _____

Saang kahon nakalagay ang panyo? _____

Saang kahon nakalagay ang gunting? _____

Saang kahon nakalagay ang walis? _____

Saang kahon nakalagay ang eskoba? _____

Saang kahon nakalagay ang radyo? _____

Saang kahon nakalagay ang silya? _____

Saang kahon nakalagay ang pandakot? _____

10	
9	
8	
7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	

Gawaing-bahay

Isulat ang salita ng may dalawang beses.

una	<hr/> <hr/> <hr/>
pangalawa	<hr/> <hr/> <hr/>
pangatlo	<hr/> <hr/> <hr/>
pang-apat	<hr/> <hr/> <hr/>
panlima	<hr/> <hr/> <hr/>
pang-anim	<hr/> <hr/> <hr/>

pampito	<hr/> <hr/> <hr/>
pangwalo	<hr/> <hr/> <hr/>
pansiyam	<hr/> <hr/> <hr/>
pansampu	<hr/> <hr/> <hr/>

Pagtukoy Sa Pagkakasunod-sunod Ng Mga Bagay

Pampasiglang Gawain

Nagpunta sa zoo si Jason at ang kaniyang pamilya. Nakakita siya ng iba't ibang hayop doon.

Ang unang (1st) hayop mula sa kaliwa ay ang aso.

Ang pangalawang (2nd) hayop mula sa kaliwa ay ang kabayo.

Ang pangatlong (3rd) hayop mula sa kaliwa ay ang elepante.

Ang pang-apat (4th) na hayop mula sa kaliwa ay ang manok.

Ang panlimang (5th) hayop mula sa kaliwa ay ang leon.

Ang pang-anim (6th) na hayop mula sa kaliwa ay ang unggoy.

Ang pampitong (7th) hayop mula sa kaliwa ay ang zebra.

Ang pangwalong (8th) hayop mula sa kaliwa ay ang tigre.

Ang pansiyam (9th) na hayop mula sa kaliwa ay ang kalabaw.

Ang pansampung (10th) hayop mula sa kaliwa ay ang baboy.

Pagsasanay 1

Isulat sa patlang ang sagot sa mga tanong.

M A T H E M A T I C S

Ano ang unang letra? _____

Ano ang pang-apat na letra? _____

Ano ang pansampung letra? _____

Ano ang pampitong letra? _____

Ano ang pangwalong letra? _____

Ano ang panlimang letra? _____

Ano ang pangalawang letra? _____

Ano ang pansiyam na letra? _____

Ano ang pangatlong letra? _____

Ano ang pang-anim na letra? _____

Anong letra ang magkapareho? _____

Ano ang kanilang pagkakasunod-sunod? _____

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 2 Kulayan ang mga bagay, simula sa kaliwa.

1. Kulayan ng dilaw ang unang (1st) bagay.
2. Kulayan ng pula ang pang-apat (4th) bagay.
3. Kulayan ng berde ang pangwalong (8th) bagay.
4. Kulayan ng asul ang pansampung (10th) bagay
5. Kulayan ng rosas ang panlimang (5th) bagay.
6. Kulayan ng lila ang pansiyam (9th) na bagay.
7. Kulayan ng kahel ang pangalawang (2nd) bagay.
8. Kulayan ng kulay tsokolate ang pampitong (7th) bagay.
9. Kulayan ng lilang asul ang pangtatlong (3rd) bagay.
10. Kulayan ng berdeng dilaw ang pang-anim (6th) na bagay.

Pagpapalawak ng Pang-unawa

Pagsasanay 3

Isulat ang simbolo ng **Ordinal** na bilang ng bawat prutas at gulay sa pangkat. Simulan sa kaliwa.

1. _____

6. _____

2. _____

7. _____

3. _____

8. _____

4. _____

9. _____

5. _____

10. _____

Gawaing-bahay

Tingnan ang mga larawan. Gawin ang sinasabi.
Magsimula sa kanan.

1. Bilugan ang pang-anim (6th) na bagay.
2. Iguhit nang malaki ang pansampung (10th) bagay.
3. Ikahon ang pangatlong (3rd) bagay.
4. Salungguhitan ang pampitong (7th) bagay.
5. Lagyan ng ekis ang unang (1st) bagay.
6. Salungguhitan ng tatlong beses ang pangwalong (8th) bagay.
7. Lagyan ng ekis ang pang-apat (4th) na bagay.
8. Lagyan ng tsek ang pansiyam (9th) na bagay.
9. Ikahon at bilugan ang pangalawang (2nd) bagay.
10. Bilugan ng dalawang beses ang panlimang (5th) bagay.

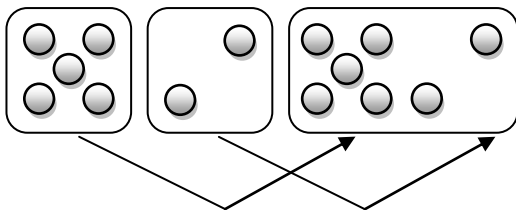
Ang Pagdaragdag ay Pagsasama-sama; ang Pagbabawas ay Pag-aalis o Pagtatanggal

Pampasiglang Gawain

Suliranin 1

Si Ronald ay may 5 holen. Binigyan siya ng kaniyang kuya ng 2 pa. Ilan lahat ang holen ni Ronald?

Sagot
Pagsasalarawan

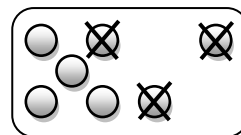

5 at 2 ay 7
kaya si Ronald ay may 7 holen.

Suliranin 2

Halimbawang sa 7 holen ni Ronald ay ibinigay niya ang 3 sa kaniyang pinsan. Ilanng holen ang natira kay Ronald?

Sagot
Pagsasalarawan

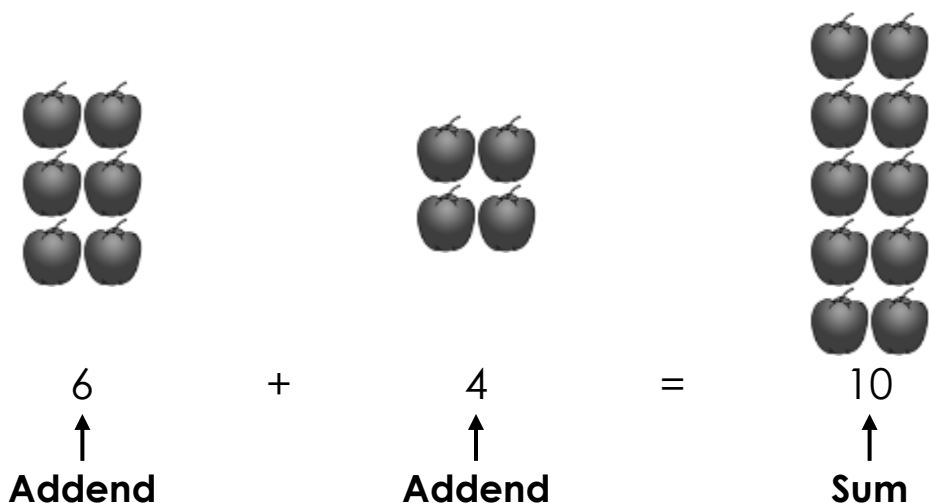
7 bawasan ng 3 ay 4
Kaya, 4 na holen ang natira kay Ronald.

Ipakita natin ang ilustrasyon sa pamamagitan ng paggamit ng pamilyang pangungusap:

$$\begin{array}{ccccccc}
 5 & + & 2 & = & 7 & & 7 & - & 3 & = & 4 \\
 \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow \\
 \text{Addend} & & \text{Addend} & & \text{Sum} & & \text{Minuend} & & \text{Subtrahend} & & \text{Difference}
 \end{array}$$

Ang Pagdaragdag o Addition ay pagsasama ng mga pangkat ng bagay. Ang mga bilang na pinagsasama ay tinatawag na **addends**. Ang + ang simbolo na ginagamit sa pagdaragdag o addition. Ang sagot sa pagdaragdag ay tinatawag na sum. Ang = ang simbolo na nagpapakita na pareho ang dami ng dalawang pangkat.

Halimbawa:

$$\begin{array}{ccccccc}
 6 & + & 4 & = & 10 \\
 \uparrow & & \uparrow & & \uparrow \\
 \text{Addend} & & \text{Addend} & & \text{Sum}
 \end{array}$$

$6 + 4 = 10$ ay halimbawa ng pamilyang pangungusap o **number sentence**. Ito ay pangungusap na nagdaragdag.

Pagsasanay 1

Basahin ang suliranin. Ilarawan ito sa pamamagitan ng guhit na larawan o **diagram**. Pagkatapos ay isulat ang pamilang na pangungusap o **number sentence**.

1. May 8 pula at 4 na berdeng lobo. Ilan lahat ang lobo?

Pamilang na Pangungusap: <input type="text"/> <input type="text"/> = <input type="text"/>

2. Nakapulot si Ronald ng 2 **shell**. Nakapulot naman si Michelle ng 10. Ilan lahat ang napulot nilang **shell**?

Pamilang na Pangungusap: <input type="text"/> <input type="text"/> = <input type="text"/>

3. Si Anna ay may 5 bola at si Maria ay may 4. Ilan lahat ang bola nila?

Pamilang na Pangungusap: <input type="text"/> <input type="text"/> = <input type="text"/>

Pagsasanay 2

Basahin ang bawat suliranin. Ilarawan ito sa pamamagitan ng **diagram**.

Pagkatapos, isulat ang pamilang na pangungusap.

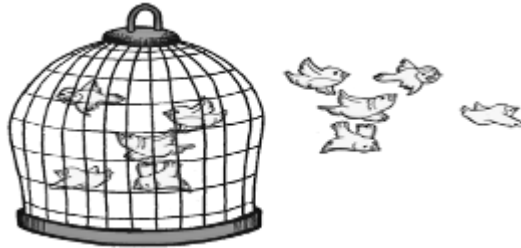
1. May 10 bata sa pangkat. Umalis ang 6, ilan ang naiwan?

Pamilang na pangungusap: <input type="text"/> <input type="text"/> = <input type="text"/>

2. Umiinom si Lea ng 8 basong tubig sa isang araw. Kung 2 basong tubig ang naiinom niya sa umaga, ilang basong tubig ang dapat pa niyang mainom?

Pamilang na pangungusap: <input type="text"/> <input type="text"/> = <input type="text"/>

3. May 10 ibon sa hawla. Lumipad ang 5. Ilang ibon ang natira sa hawla?

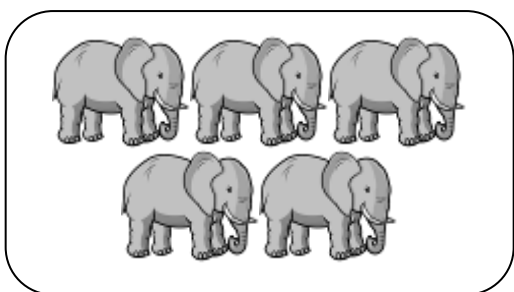

Pamilang na pangungusap: <input type="text"/> <input type="text"/> = <input type="text"/>

Pagsasanay 3

Lagyan ng (✓) ang bilog ng tamang pamilang na pangungusap.

1. Ilan lahat ang elepante?

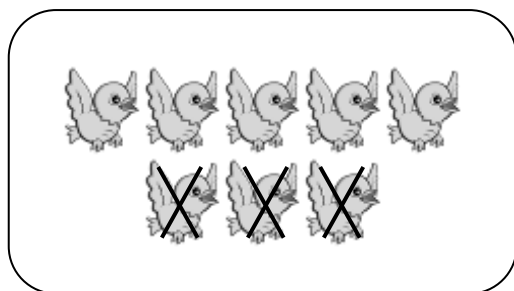

$4 - 3 = 1$

$2 + 3 = 5$

$3 + 4 = 7$

2. Ilan ang natirang ibon?

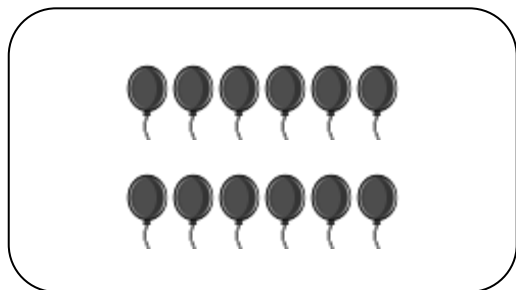

$6 - 3 = 3$

$9 - 3 = 6$

$6 + 3 = 9$

3. Ilan ang mga lobo kapag pinagsama-sama?

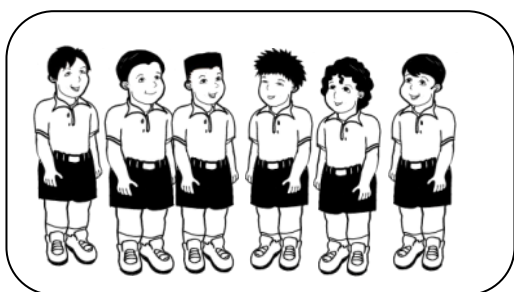
$7 + 4 = 11$

$7 - 5 = 2$

$7 + 5 = 12$

4. Ilan lahat ang mga bata?

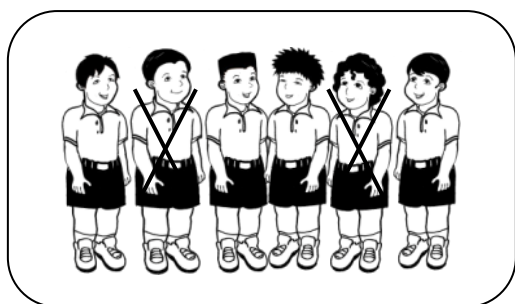

$3 + 2 = 5$

$4 + 2 = 6$

$4 - 2 = 2$

5. Ilan ang mga batang natira?

$4 + 2 = 6$

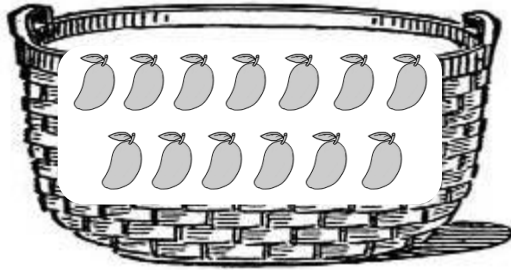
$4 - 2 = 2$

$6 - 2 = 4$

Pagsasanay 4

Kulayan ang na may tamang sagot .

1. Bumili ang nanay ng 13 hinog na mangga. Ibinigay niya ang 8 sa kaniyang mga anak na babae. Ilan ang natirang mangga?

$$13 + 8 = 21$$

$$13 - 5 = 8$$

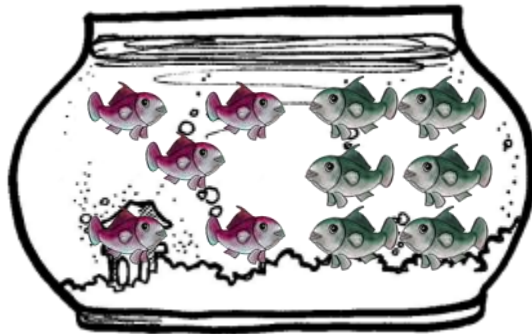
$$13 - 8 = 5$$

A

B

C

2. May 6 na berde at 5 pulang isda? Ilan lahat ang isda?

$$6 + 5 = 11$$

$$6 - 5 = 1$$

$$6 + 8 = 14$$

A

B

C

3. Si Karen ay may 3 lapis sa bag. Inilagay niya ang pito pang lapis. Ilan lahat ang lapis niya sa bag?

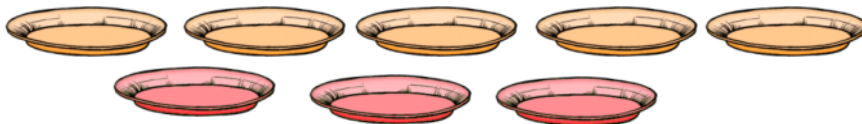
$7 + 5 = 12$
  $7 - 3 = 4$
  $3 + 7 = 10$

(A)

(B)

(C)

4. Naghanda si Liza ng 5 kulay kahel at 3 kulay pulang plato. Ilan lahat ang inihandang plato ni Liza?

$5 + 3 = 8$
  $2 + 3 = 5$
  $5 - 3 = 2$

(A)

(B)

(C)

5. May 14 na kamatis. Kung hilaw ang 9, ilan ang hinog?

$9 + 5 = 14$
  $14 - 9 = 5$
  $9 - 5 = 4$

(A)

(B)

(C)

Pagsasanay 5

Isulat ang pamilang na pangungusap para sa bawat isa.

1. May limang batang babae at 4 na batang lalaki sa pangkat. Ilan lahat ang bata saangkat?

$$\square \bigcirc \square = \square$$

2. May 10 ibon sa sanga. Lumipad ang 4. Ilang ibon ang natira?

$$\square \bigcirc \square = \square$$

3. 6 na batang babae ang naglalaro habang 3 naman ay nag-aaral. Ilan lahat ang mga batang babae?

$$\square \bigcirc \square = \square$$

4. May 10 isda sa aquarium. Dinagdagan ni Gale ng 2 pang isda. Ilan lahat ang isda?

$$\square \bigcirc \square = \square$$

5. May 8 bata sa pangkat. Kung ang 2 ay umuwi na, ilang bata ang naiwan?

$$\square \bigcirc \square = \square$$

Gawaing-bahay

Gawain 1

“Hanapin ang mensahe”: Tulungan natin ang batang babae na makauwi sa kaniyang bahay. Isulat ang letrang kaugnay ng wastong pamilang na pangungusap bilang sagot.

1. Bumili si nanay ng 3 mansanas at 2 saging. Ilang lahat ang prutas?	$3 + 1 = 4$ T	$3 + 2 = 5$ I	$3 - 1 = 2$ M	$3 - 2 = 1$ S
2. Pinakakain ni Vicky ang kaniyang 5 aso. Kung may nadagdag na 2 aso, ilan lahat ang aso?	$5 + 2 = 7$ L	$5 - 2 = 3$ T	$2 + 6 = 8$ A	$4 - 2 = 2$ N
3. Ako ay may 12 pula at 10 asul na lobo. Ilang lahat ang mga lobo?	$12 - 10 = 2$ F	$12 - 5 = 7$ P	$10 + 5 = 15$ M	$12 + 10 = 22$ O
4. Nagluto si nanay ng 12 itlog. Kinain nila ang anim. Ilang natira?	$12 + 6 = 18$ U	$12 - 6 = 6$ V	$12 + 8 = 20$ C	$12 - 8 = 4$ E
5. May 14 na lobo sa silid. Pumutok ang 6, ilan ang natira?	$14 - 6 = 8$ E	$14 + 6 = 20$ B	$6 + 14 = 20$ U	$15 - 6 = 9$ K

6. Bumili si nanay ng 10 itlog. Iniluto niya ang dalawa. Ilan ang natira?	$10 + 2 = 12$ T	$2 + 8 = 10$ I	$10 - 2 = 8$ M	$8 - 2 = 6$ S
7. Pumitas si tatay ng 13 mangga, kung ibinigay niya ang 5 kay Luz, ilan ang natira sa kaniya?	$13 + 5 = 18$ R	$13 - 5 = 8$ A	$5 + 10 = 15$ D	$2 + 13 = 15$ J
8. May sampung batang babae at limang batang lalaki. Ilan lahat ang mga bata?	$1 + 5 = 6$ S	$10 - 5 = 5$ Y	$10 + 5 = 15$ T	$10 - 1 = 9$ O
9. Pito bawasan ng 4	$7 - 4 = 3$ H	$7 + 4 = 11$ P	$7 + 14 = 21$ M	$14 - 7 = 7$ F

Mensahe:

1

2 3 4 5

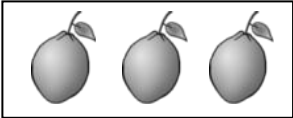

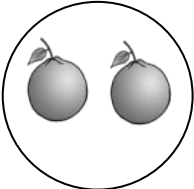
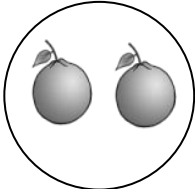
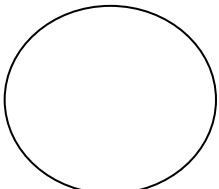
6 7 8 9

Gawain 2

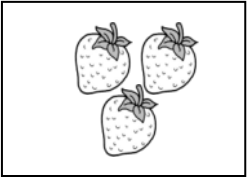
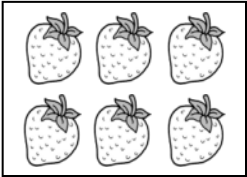
Iguhit ang tamang bilang ng prutas upang mabuo sa hinihinging bilang. Isulat ang pamilang na pangungusap.

1. **at** **ay**

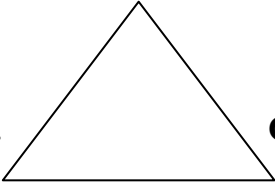
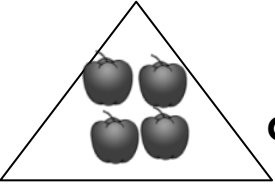
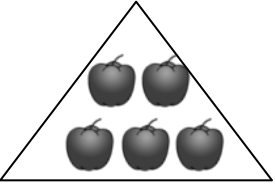
Pamilang na Pangungusap: _____

2. **at** **ay**

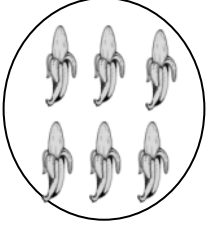
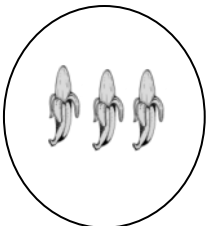
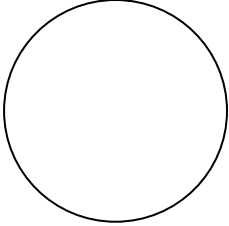
Pamilang na Pangungusap: _____

3. **at** **ay**

Pamilang na Pangungusap: _____

4. **at** **ay**

Pamilang na Pangungusap: _____

5. **at** **ay**

Pamilang na Pangungusap: _____

Pagbabawas ng may Pagpapares-Pares at Pagdaragdag Pa

Pampasiglang Gawain

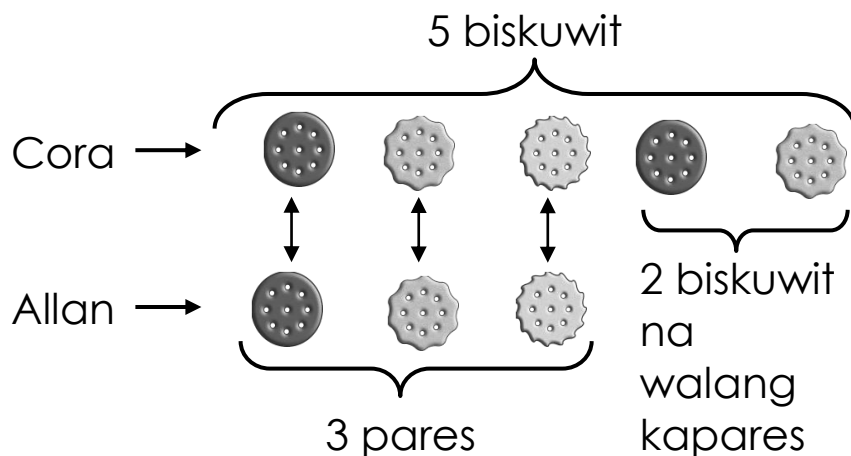
Suliranin 1

Nagbigay si nanay ng 5 biskuwit kay Cora at 3 biskuwit kay Allan. Ilan ang higit na biskuwit ni Cora sa biskuwiti ni Allan?

Solusyon 1: Pagbabawas ng may pagpapares-pares

May 2 biskuwit si Cora na walang kapares. Kaya mas marami ng 2 ang biskuwit ni Cora sa biskuwit ni Allan.

$5 - 3 = 2$, ang pagbabawas na pangungusap sa gawaing pagbabawas.

Solusyon 2: Pagbabawas ng may pagdaragdag pa. Ang suliraning ito ay masasagot sa pamamagitan ng paghahanap ng nawawalang **addend**. Kaya, ang sagot sa tanong na , Ano ang dapat idagdag sa 3 upang makuha ang sagot na 5? Ito ay maaaring isulat na:

$$3 + \square = 5$$

Kapag idinagdag ang 1 sa 3, 4 ang magiging sagot at kapag dinagdagan ng 1 pa, 5 ang makukuhang sagot. Kaya, kailangan mo na pagsamahin ang 2 at 3 para makuha ang sagot na 5. Kaya mas marami ng 2 ang biskuwit ni Cora sa biskuwit ni Allan. $5 - 3 = 2$ ang pangungusap na pagbabawas.

Suliranin 2

Si Ana ay may 5 tig- isang piso. Gusto niyang bumili ng 1 biskuwit na ang halaga ay 8 piso. Magkano pa ang halagang kailangan niya?

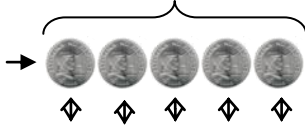

Solusyon 1: Pagbabawas na may pagpapares-pares
Sa pamamagitan ng pagpapares, tingnan ang sumusunod na paliwanag.

May 5 tig-piso si Ana.

Halaga ng 1 biskuwit.

5 pares

→

→

3 tig-piso na walang kapares

Kaya, kailangan niya ng 3 piso para makabili ng 1 biskuwit.

$8 - 5 = 3$, ang pagdaragdag na pangungusap para sa gawaing pagbabawas:

Solusyon 2: Pagbabawas na may pagdaragdag pa

Ang iba pang paraan ng pagbibigay ng kasagutan ay ang pag-iisip ng halaga ng pera na kailangang idagdag sa 5 piso para makuha ang sagot na 8 piso. Kaya, ang sagot sa tanong na, Ano ang idadagdag sa 5 para makuha ang 8? Maaari nating isulat ito ng:

$$5 + \square = 8$$

Kung idadagdag ang 1 sa 5, 6 ang sagot, kung dadagdagan ito ng 1 pa magiging 7 ang sagot at dagdagan ng isa pa ay magiging walo. Kaya, kailangang idagdag ang 3 sa 5 para makuha ang sagot na 8. Kaya, kailangan ng 3 piso pa para makabili si Ana ng 1 biskuwit.

$8 - 5 = 3$, ang pagbabawas na pangungusap sa gawaing pagbabawas.

Ang suliranin na nakapaloob “Ilan pa ang kailangan?” at “Magkano pa ang kailangan?” ay kailangan upang makita ang sagot sa pagbabawas. Ang sagot sa pagbabawas ay makikita sa pagpapares-pares o sa paghahanap ng nawawalang **addend**. Ang parehong paraan ay magkaugnay sa gawain ng pagbabawas.

Pagsasanay: Sagutin ang suliranin sa iba't ibang paraan.

1. May 5 tsokolate si Edna.
May 7 naman si Kim.
Ilang tsokolate mayroon si Kim na mas marami sa tsokolate ni Edna?
2. May 3 piso si Dana.
Gusto niyang bumili ng **ballpen** na ang halaga ay 8 piso. Magkano pa ang kailangan niyang pera para makabili siya ng **ballpen**?
3. May 6 na laruang kotse si Lino.
May 4 naman si Rico.
Ilan ang higit na kotse ni Lino kay Rico?
4. Pinagdala ni Mr Ruiz ang mag-aaral ng 10 krayola.
May 6 na krayola si Beth.
Ilan pa ang krayolang kailangan ni Beth?
5. May 3 dalandan si Lily.
May 7 siyang kaibigan.
Nais niyang bigyan ng tig-1 dalandan bawat isa. Ilan pa ang dalandan na kailangan para mabigyan ang bawat isa?

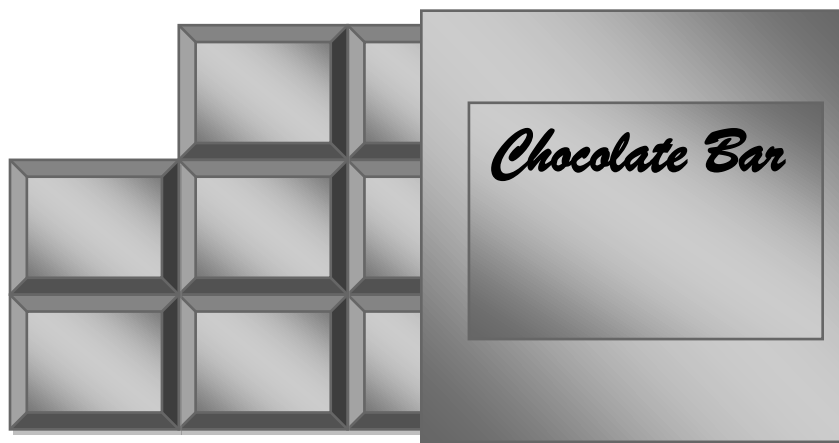
Gawaing-bahay

A. Sagutin ang suliranin sa iba't ibang paraan:

1. Ito ang iyong pera.

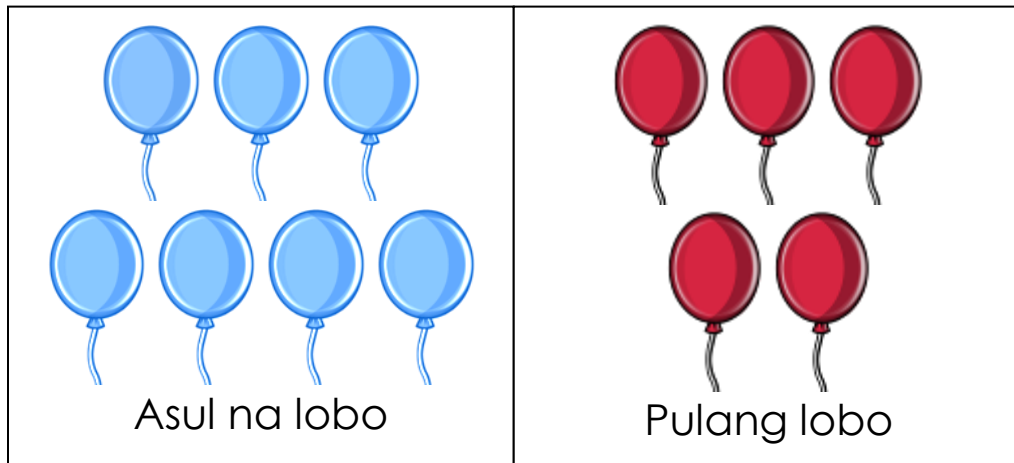
a. May sapat na pera ka ba para makabili ng bagay na nasa ibaba. Ipaliwanag mo ang iyong kasagutan.

Halaga: 10 piso

b. Magkano pa ang halaga na kailangan para makabili ng tsokolate?

2. Makikita sa ibaba ang asul at pulang lobo. Ilan ang higit ng asul na lobo sa pulang lobo?

- B. Sumulat ng sariling suliranin. Gamitin ang paraang pagpapares o paghahanap ng nawawalang **addends**.

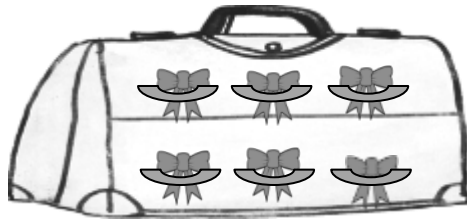
Sagutin ang suliranin na iyong ginawa.

Ang Pagdaragdag ay Kabaligtaran ng Pagbabawas

Pampasiglang Gawain

May anim na ipit sa buhok sa bag ni Nita. Ibinigay niya ang 2 ipit sa kapatid niyang babae. Ilang ipit sa buhok ang natira sa loob ng bag niya?

Paglutas:

6 bawasan ng 2 ay 4

Kaya may 4 na ipit sa buhok na natira sa loob ng bag.

Ang 6 bawasan ng 2 ay 4 sa pamilang na pangungusap.

$$6 - 2 = 4$$

Pansinin na ang 4 kapag idinagdag sa 2 ang kabuuan ay 6. Sa pamilang na pangungusap ito ay,

$$2 + 4 = 6$$

Kaya, sinasabi natin na ang $6 - 2 = 4$.

Gayundin, kung $2 + 4 = 6$ kabaligtaran ito ng $6 - 2 = 4$ at $6 - 4 = 2$.

Ipinakikita ng prosesong ito na ang pagdaragdag ay kabaligtaran ng pagbabawas o ang pagbabawas ay kabaligtaran ng pagdaragdag.

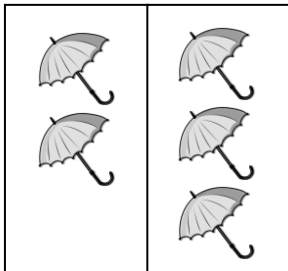
Pagsasanay 1

Bilugan ang letra sa Hanay B na kabaliktaran ng nasa Hanay A.

Hanay A

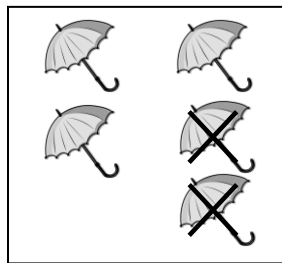
Hanay B

1.

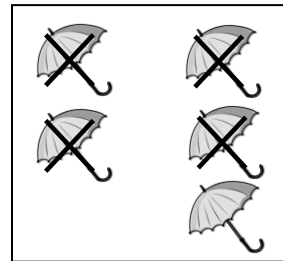
$$2 + 3 = 5$$

a.

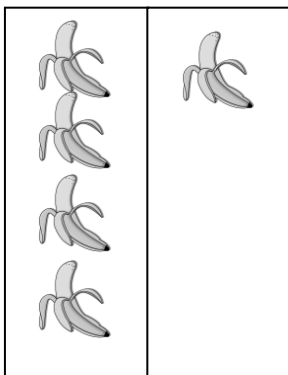
$$5 - 2 = 3$$

b.

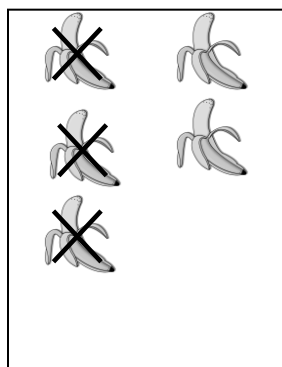
$$5 - 4 = 1$$

2.

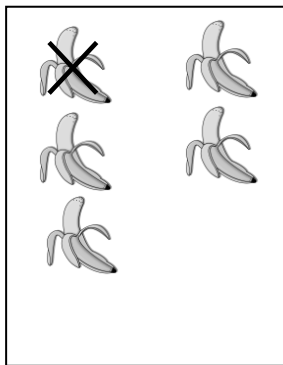
$$4 + 1 = 5$$

a.

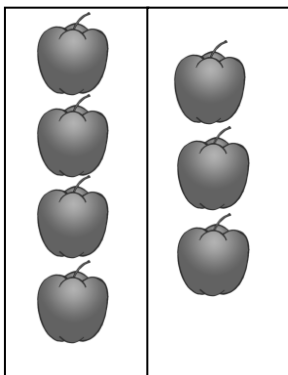
$$5 - 3 = 2$$

b.

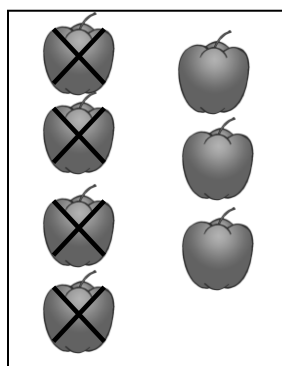
$$5 - 1 = 4$$

3.

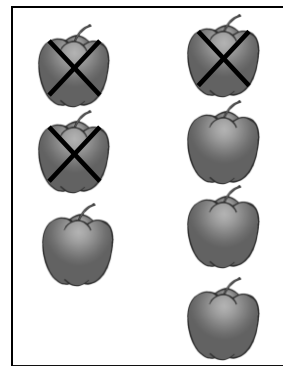
$$4 + 3 = 7$$

a.

$$7 - 4 = 2$$

b.

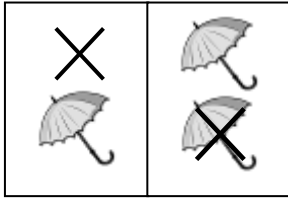

$$7 - 3 = 4$$

Hanay A

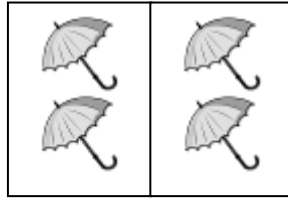
4.

$$4 - 2 = 2$$

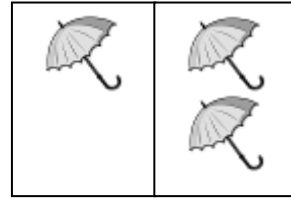
Hanay B

a.

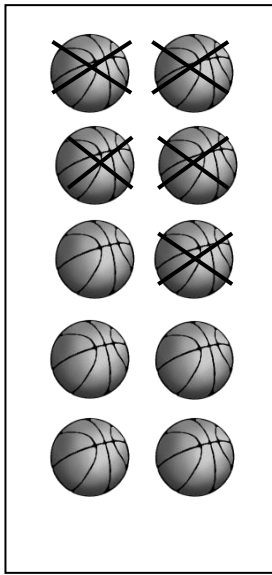
$$2 + 2 = 4$$

b.

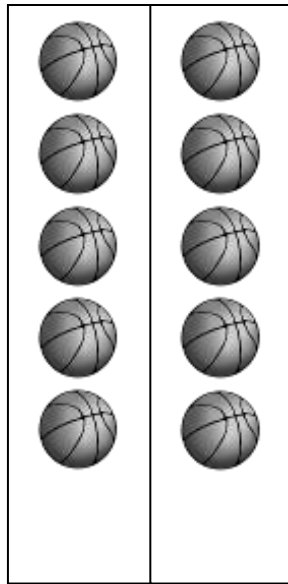
$$1 + 2 = 3$$

5.

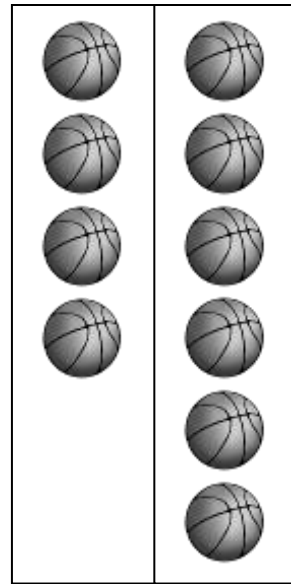
$$10 - 5 = 5$$

a.

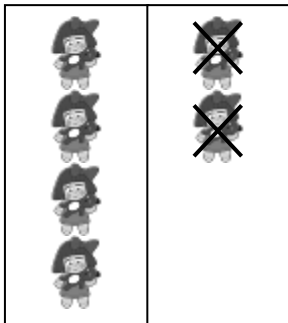
$$5 + 5 = 10$$

b.

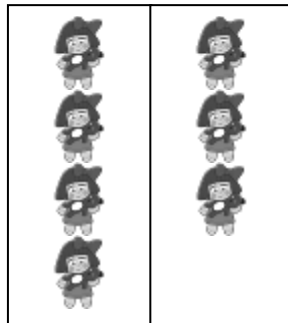
$$4 + 6 = 10$$

6.

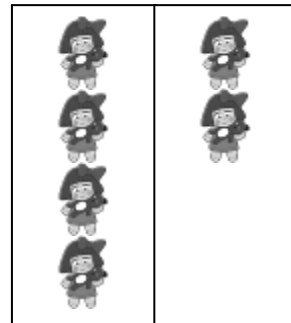
$$6 - 2 = 4$$

a.

$$4 + 3 = 7$$

b.

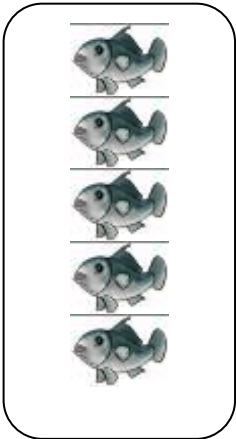
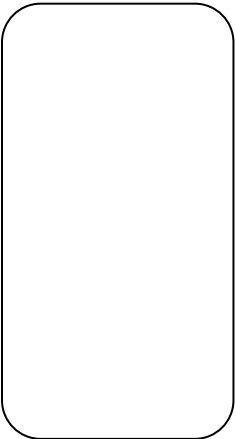
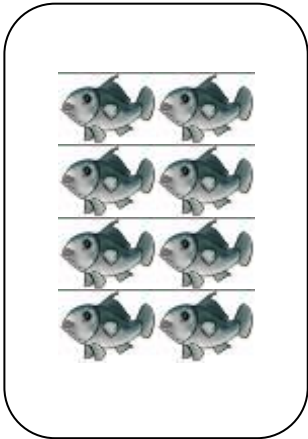

$$4 + 2 = 6$$

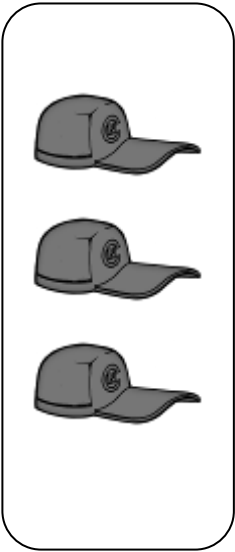
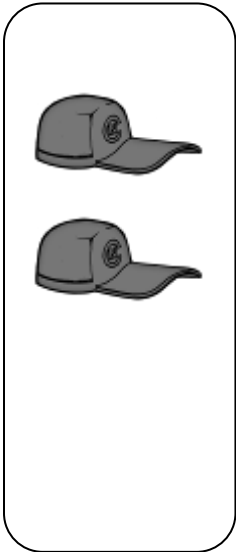
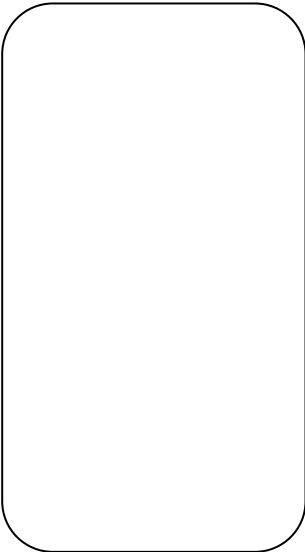
Pagsasanay 2

Iguhit ang nawawalang bagay sa bawat pangkat.
Isulat ang tamang bilang ng nawawalang bagay sa loob ng kahon .

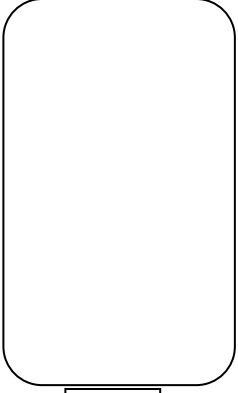
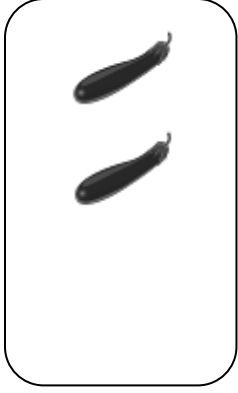

Isulat sa patlang ang pamilang na pangungusap na nagpapakita na ang pagdaragdag ay kabaligtaran ng pagbabawas.

1. at ay

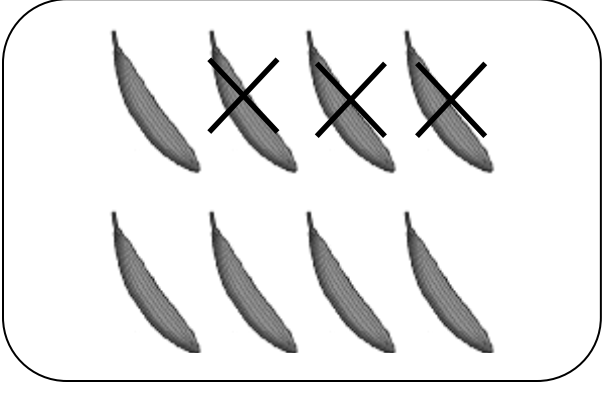
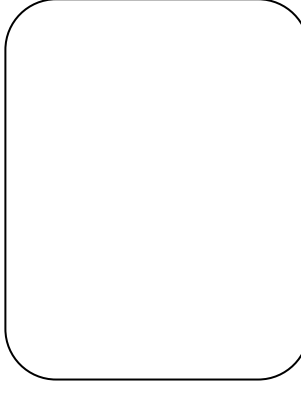
5 + = 8

2. at ay

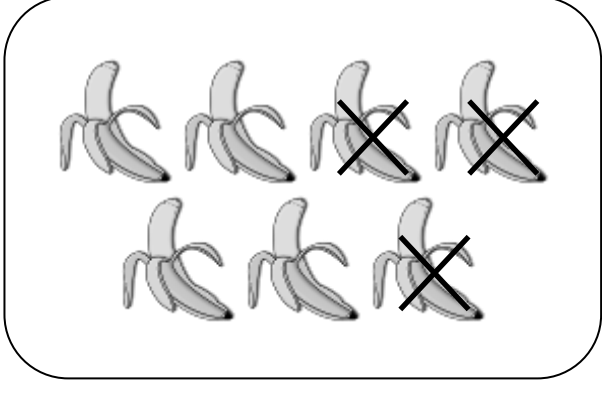

3 + 2 =

3. at ay

+ 2 = 6

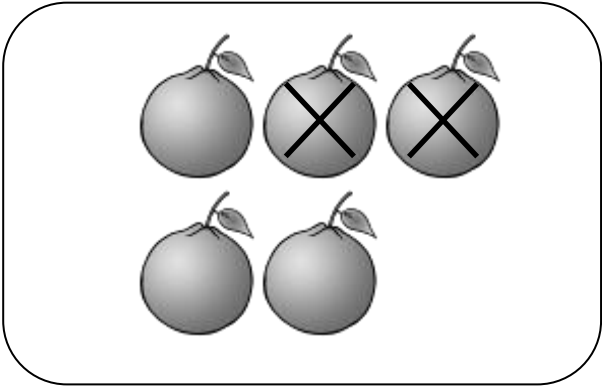
4. ay

8 - = 5

5. ay

7 - 3 =

6.

ay

5 - 2 =

Gawaing-bahay

Naghanda si Mara ng 7 plato para sa hapunan. Subalit 3 plato lamang ang nagamit. Ilang plato ang hindi nagamit?

1. Lutasin ang suliranin sa iba't ibang pamaraan.
2. Gamitin ang suliranin upang maipakita na ang pagdaragdag ay kabaligtaran ng pagbabawas.

Magkatumbas na Pamilang na Pangungusap sa Pagdaragdag at Pagbabawas

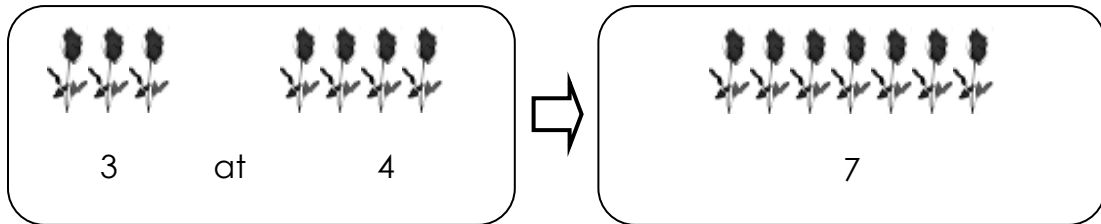
Pampasiglang Gawain

Suliranin 1

Inutusan ng nanay si Lina at Nena na pumitas ng bulaklak sa hardin para sa kaniyang 2 plorera. Pumitas si Lina ng 3 at apat pang rosas. Pumitas naman si Nena ng 2 rosas at 5 pang rosas. Ilang lahat ang pinitas na rosas ng 2 bata?

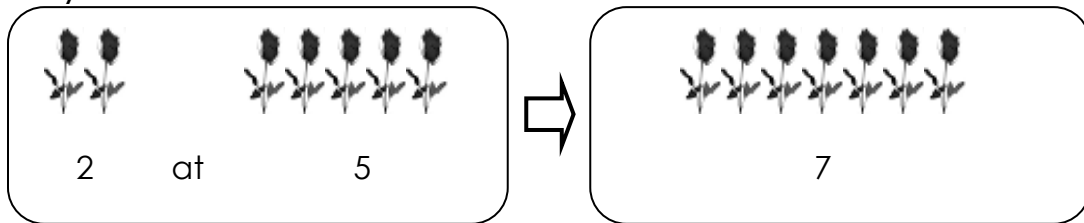
Kay Lina

$$3 + 4 = 7$$

kaya, 7 rosas ang pinitas ni Lina

Kay Nena

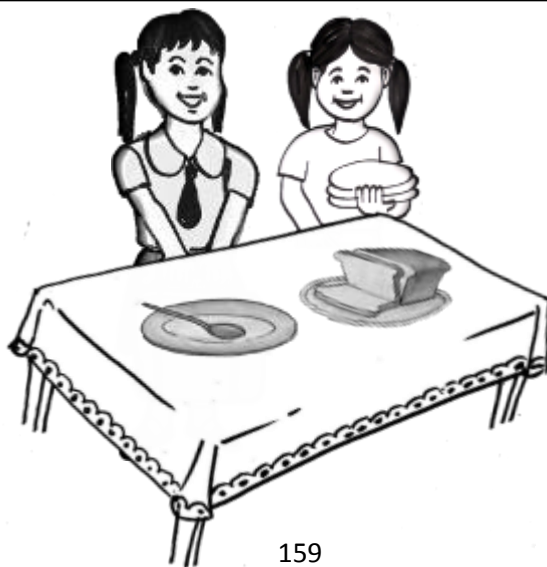

$$2 + 5 = 7$$

kaya, 7 rosas lahat ang pinitas ni Nena. Sapagkat ang $3 + 4 = 7$ at $2 + 5 = 7$, masasabi natin na ang pamilang na pangungusap na $3+4$ at ang pamilang na pangungusap na $2 + 5$ ay magkapareho ang sagot. Kaya isinusulat natin ito ng $3 + 4 = 2 + 5$. Ang pamilang na pangungusap na $3 + 4$ and $2 + 5$ ay **magkatumbas na pamilang pangungusap**.

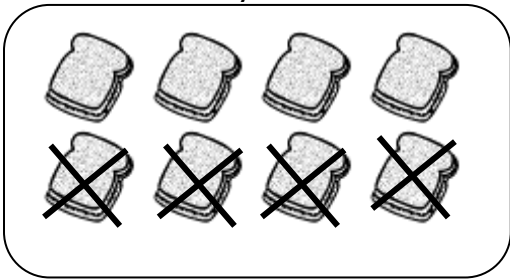
Suliranin 2

Naghanda ng **sandwiches** sina Gina at Elsa para sa kanilang kamag-aral na pupunta sa bahay nila. Naghanda si Gina ng 8 **sandwiches**, 9 na **sandwiches** naman ang inihanda ni Elsa. Subalit hindi lahat ng kaklase nila ay dumating. Binigyan ni Gina ng tig-isang **sandwich** ang 4 niyang kaklase. Binigyan rin ni Aisa ng tig-isa ang kaklase niyang 5. Ilang **sandwiches** ang natira sa bawat isa?

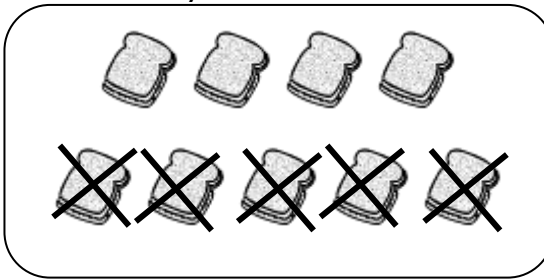
Paglutas:

Kay Gina

$8 - 4 = 4$

Kay Aisa

$9 - 5 = 4$

kaya 4 na **sandwiches** ang natira kay Gina at 4 din ang natira kay Aisa .

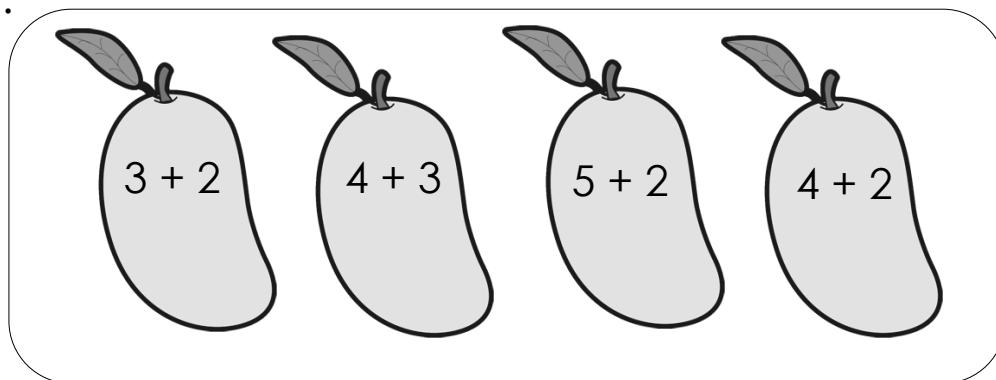
Sapagkat ang $8 - 4 = 4$ at $9 - 5 = 4$, masasabi natin na ang pamilang na pangungusap na $8 - 4$ at pamilang na pangungusap na $9 - 5$ ay magkapareho ang sagot. Kaya, isinusulat natin ito ng $8 - 4 = 9 - 5$. Ang pamilang na pangungusap na $8 - 4$ at $9 - 5$ ay **magkatumbas na pamilang na pangungusap**.

Ang Magkatumbas na Pamilang na Pangungusap ay pamilang na pangungusap na magkapareho ang halaga o dami.

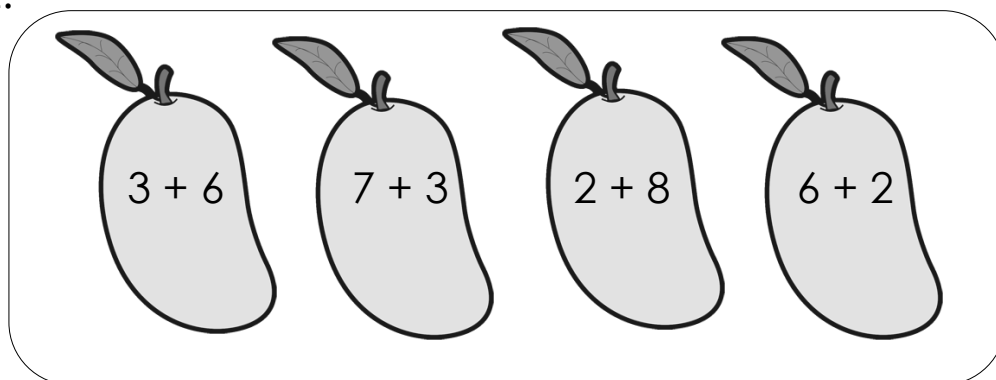
Pagsasanay 1

Kulayan ang dalawang mangga na magkapareho ang sagot.

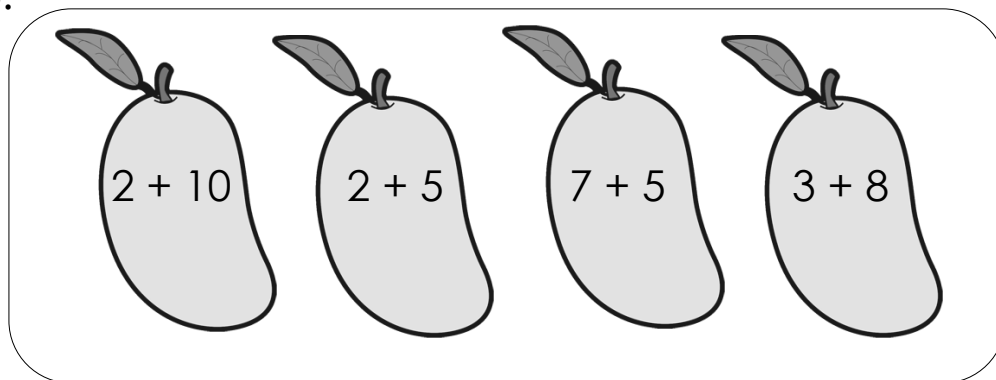
1.

2.

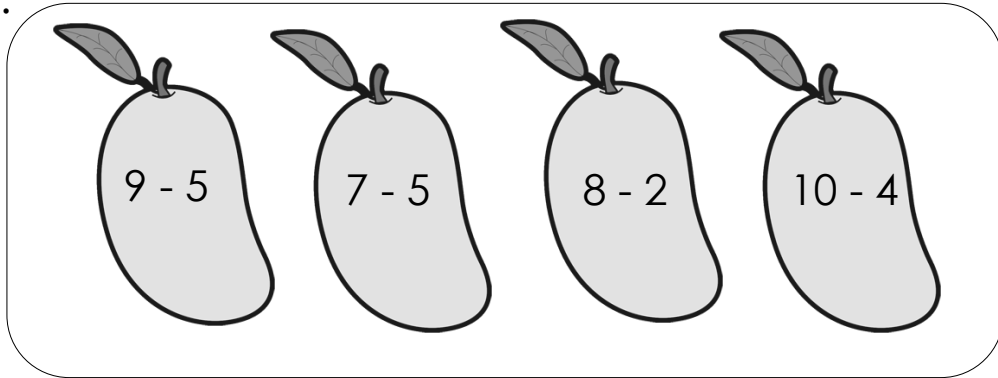

3.

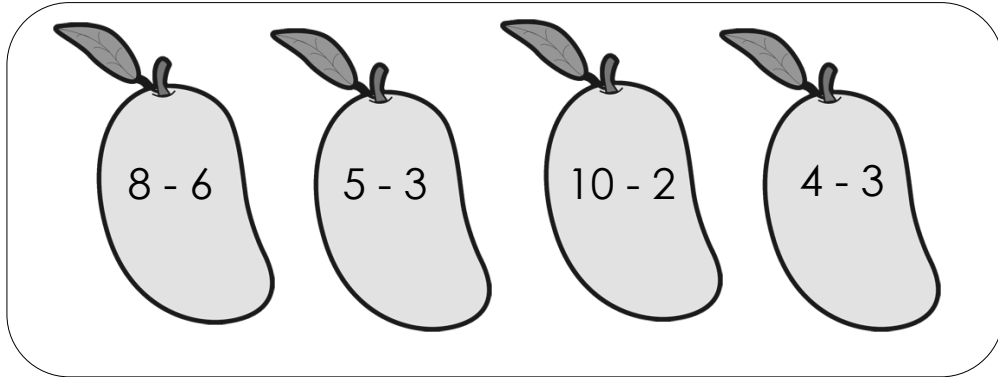

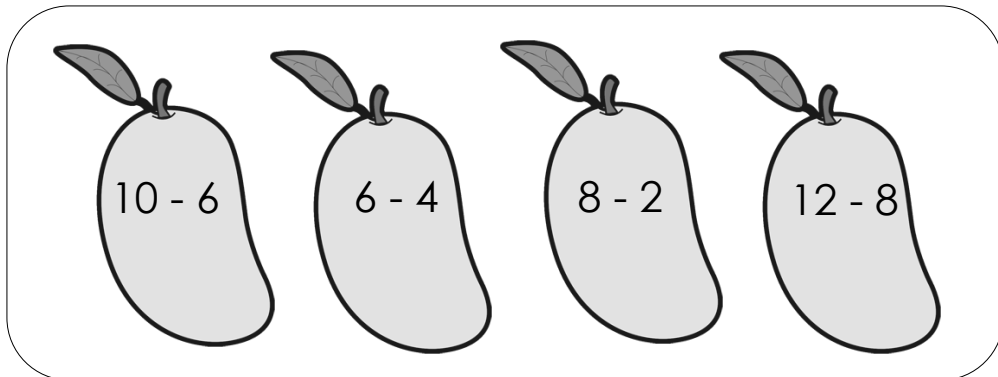
4.

5.

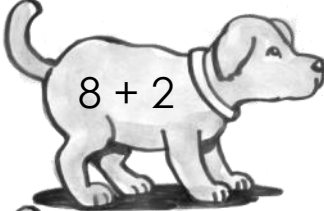
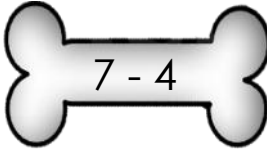
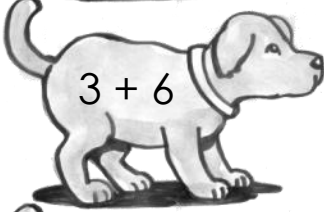
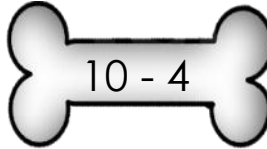
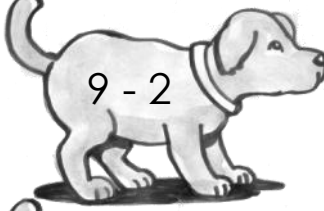
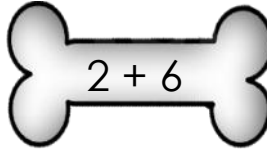
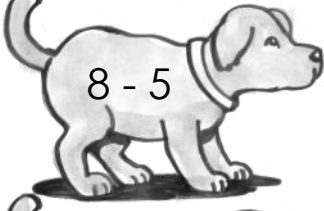
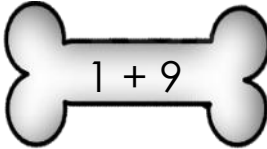
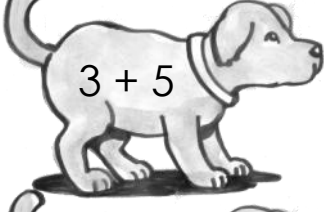
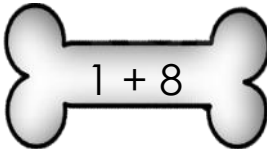

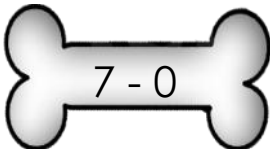

7.

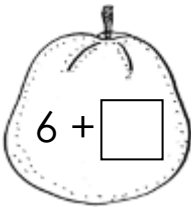
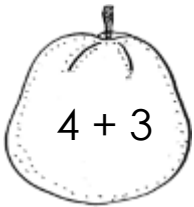
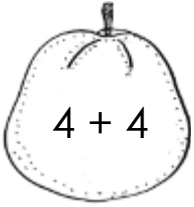
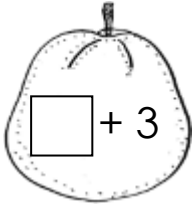
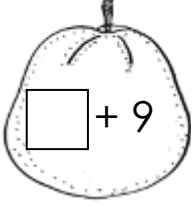
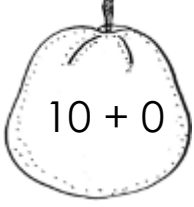
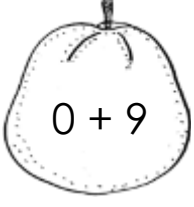
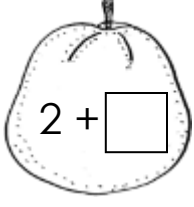
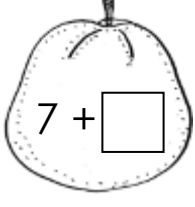
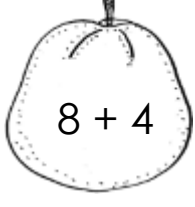
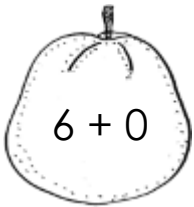
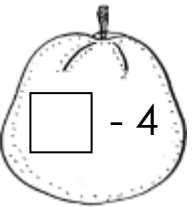
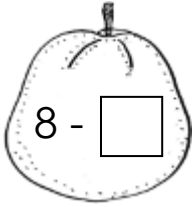
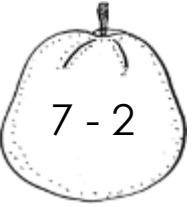
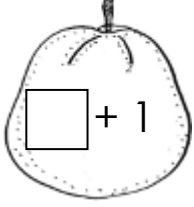
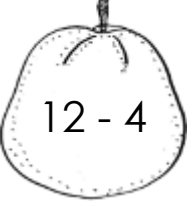
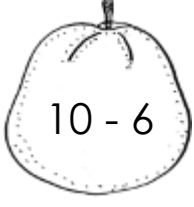
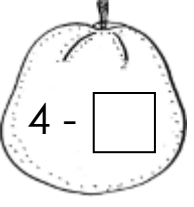
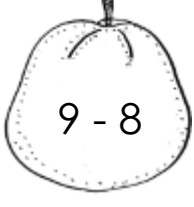
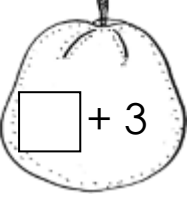
Pagsasanay 2

Tulongan ang bawat aso na makita ang buto. Gamit ang linya, iugnay ang pamilang na pangungusap sa Hanay A sa katumbas na pangungusap sa Hanay B.

	Hanay A	Hanay B
1.	 $8 + 2$	 $7 - 4$
2.	 $3 + 6$	 $10 - 4$
3.	 $9 - 2$	 $2 + 6$
4.	 $8 - 5$	 $1 + 9$
5.	 $3 + 5$	 $1 + 8$
6.	 $9 - 3$	 $7 - 0$

Gawaing-bahay

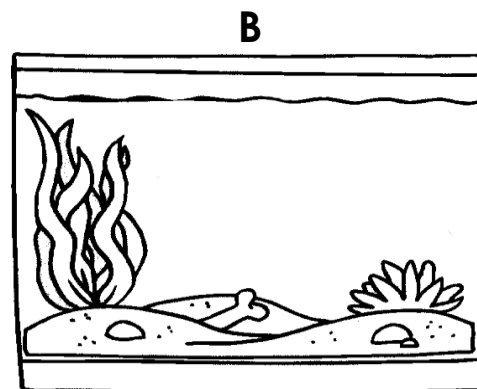
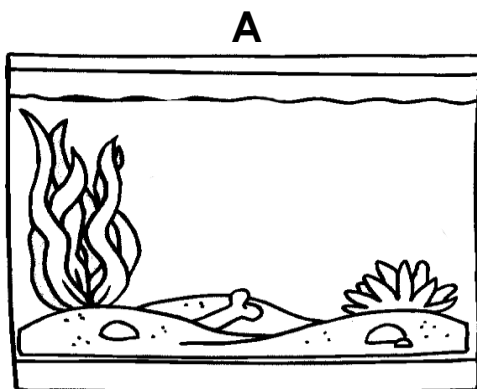
Isulat ang nawawalang bilang upang magkaroon ng magkatumbas na pamilang na pangungusap.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

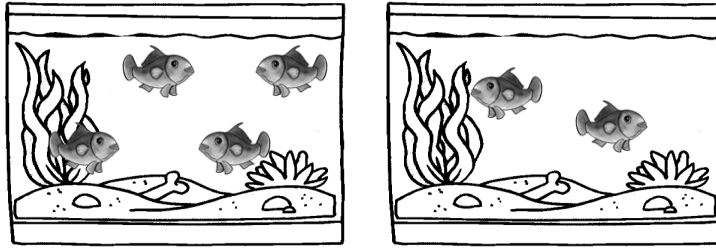
Tularan sa Pagbubuo (Composing) at Paghihiwalay (Decomposing) ng Bilang Gamit ang Pagdaragdag

Pampasiglang Gawain

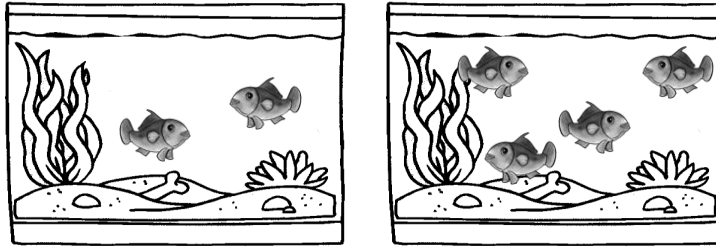
Nagdala ng 6 na isdang buhay si Ronald sa bahay. Nais niya itong ilagay sa dalawang aquarium. Ilan ang isda na ilalagay niya sa bawat aquarium?

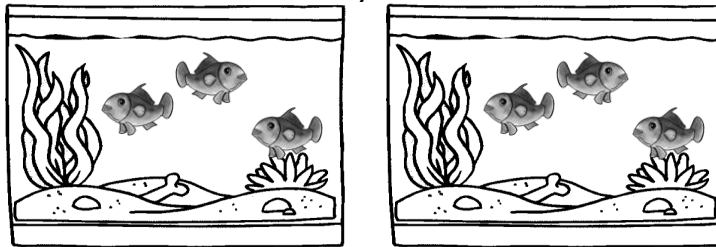
Solusyon 1:

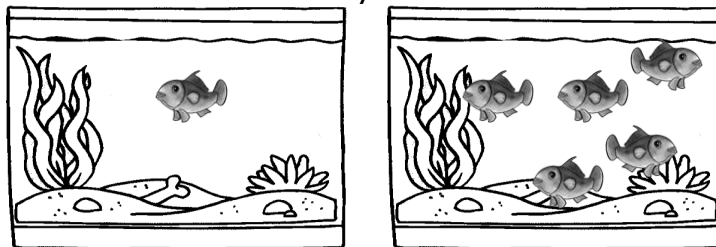
Solusyon 2:

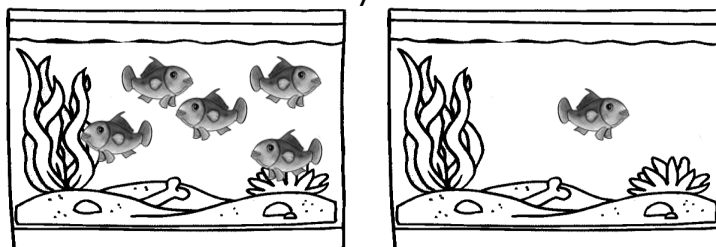
Solusyon 3:

Solusyon 4:

Solusyon 5:

Sa bawat solusyon pinagsama natin ang dalawang pangkat ng isda sa bawat aquarium sa pamamagitan ng pagsulat ng pangungusap na pagdaragdag:

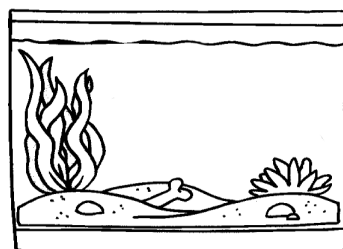
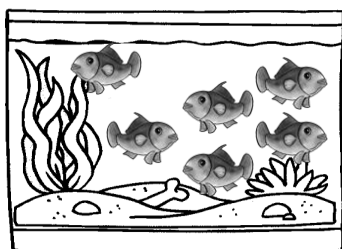
Solusyon 1   **4 + 2 = 6**

Solusyon 2   **2 + 4 = 6**

Solusyon 3   **3 + 3 = 6**

Solusyon 4   **1 + 5 = 6**

Solusyon 5   **5 + 1 = 6**

6 + 0 = 6

Solusyon 6

Isaayos natin ang mga pangungusap na pagdaragdag sa ganitong paraan:

6 + 0 = 6
5 + 1 = 6
4 + 2 = 6
3 + 3 = 6
2 + 4 = 6
1 + 5 = 6
0 + 6 = 6

Maaari nating sabihin na ang isang bilang ay may 2 o higit pang kombinasyon sa pagdaragdag. Matatamo ang mga kombinasyon sa pagdaragdag sa pamamagitan ng pagsunod sa paraang ito.

Simulan ang unang pangungusap na pagdaragdag sa mismong bilang na sagot bilang **addend** at **zero** bilang pangalawang **addend**. Pagkatapos, sa pagkakasunod-sunod na pagbaba ng unang **addend**, ay siya namang pagtaas ng pagkakasunod-sunod ng pangalawang **addend**.

Tingnan natin kung makasusunod tayo sa tularan o **pattern** para sa bilang 5.

$$5 + 0 = 5$$

$$4 + 1 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

$$1 + 4 = 5$$

$$0 + 5 = 5$$

Tandaan:

Ang isang bilang ay maaaring buuin sa iba't ibang kombinasyon ng bilang gamit ang pagdaragdag. Ang isang bilang ay maaaring magkaroon ng 2 o higit pang pagdaragdag na kombinasyon.

Makukuha ang mga kombinasyong ito ng isang bilang sa pagsunod sa tularan o **pattern** sa pagbubuo o paghihiwalay.

Sinisimulan ang unang pangungusap na pagdaragdag sa mismong bilang na sagot bilang **addend** at **zero** bilang pangalawang **addend**.

Pagkatapos, sa pagkakasunod-sunod na pagbaba ng unang **addend**, ay siya namang pagtaas ng pagkakasunod-sunod ng pangalawang **addend**.

Pagsasanay 1

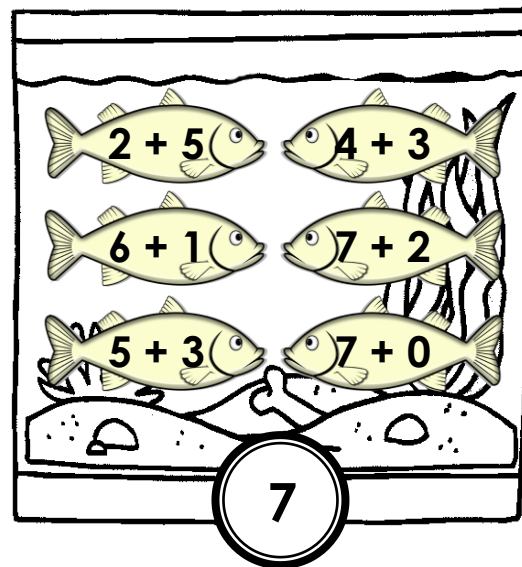
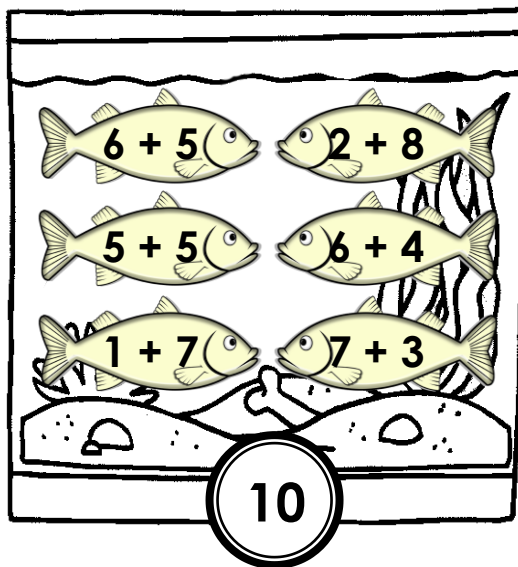
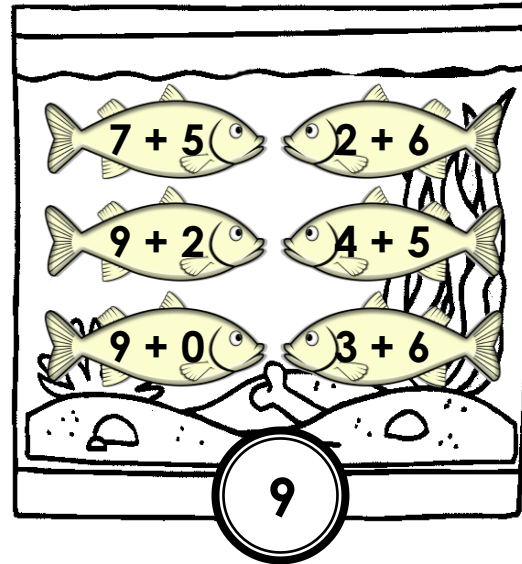
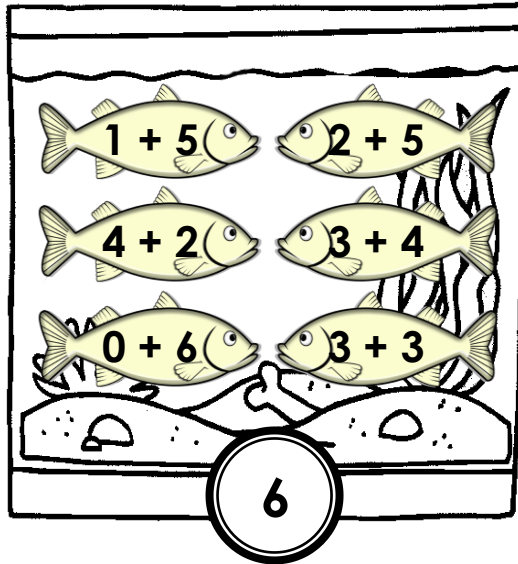
Panuto: Bilugan ang lahat ng pagdaragdag na kombinasyon na angkop sa ibinigay na bilang.

	$0 + 2$	$1 + 2$	$1 + 1$	$3 + 1$
	$3 + 4$	$1 + 4$	$2 + 3$	$5 + 0$
	$5 + 3$	$3 + 6$	$1 + 7$	$6 + 2$
	$1 + 2$	$2 + 1$	$3 + 0$	$4 + 0$
	$7 + 3$	$1 + 8$	$7 + 2$	$6 + 3$
	$5 + 2$	$6 + 1$	$7 + 1$	$3 + 4$

Pagsasanay 2

Panuto: Bilugan ang lahat ng isda na may tamang pagdaragdag na kombinasyon para sa ibinigay na bilang.

Pagsasanay 3

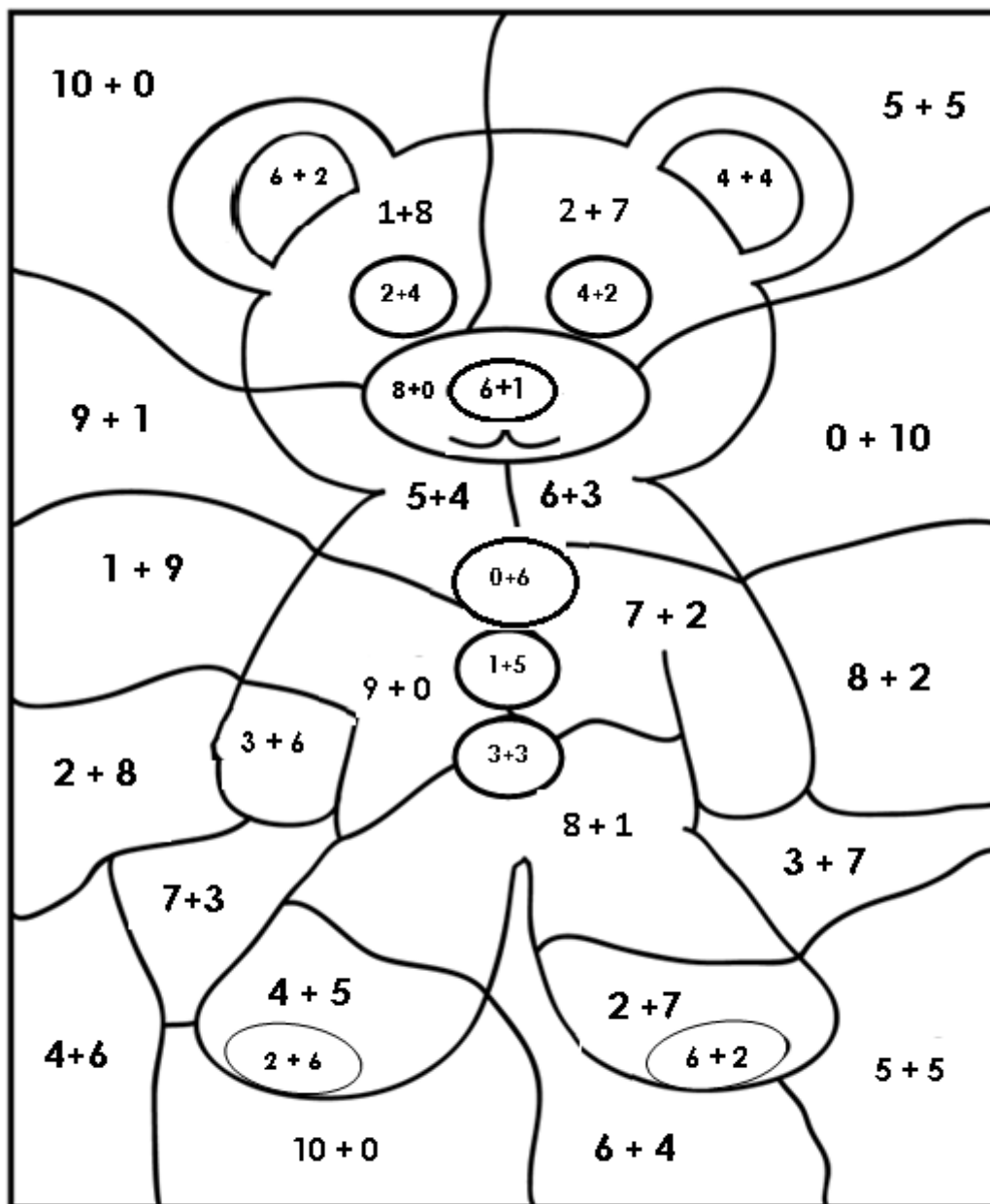
Isulat ang lahat na maaaring maging pagdaragdag na kombinasyon para sa ibinigay na bilang.

11	12	13

14	15

Gawaing-bahay

Tuklasin ang nakatagong larawan. Gamitin ang panuntunan sa ibaba sa pagkukulay ng **addends** para sa ibinigay na bilang.

10 - ASUL

8 - DILAW

6 - ITIM

9 - KULAY TSOKOLATE

7 - PULA

Pagdaragdag ng Dalawang Tig-Isahang Bilang na ang Kabuuan ay Hanggang 18 na Ginagamit ng Ayo o Kakaniyahan ng Zero sa Pagdaragdag

Pampasiglang Gawain

Suliranin 1: Inutusan ng nanay sina Grace at Jasmine na mamitas ng bulaklak sa hardin. Sinabihan niya si Grace na pulang rosas ang pitasin at puti naman ang kay Jasmin. Walang nakitang puting rosas si Jasmine kaya wala siyang napitas. Ilan lahat ang napitas nilang bulaklak?

Ibigay ang kabuuan ng sumusunod at pangatuwiranang inyong sagot.

a. $9 + 0$

c. $0 + 7$

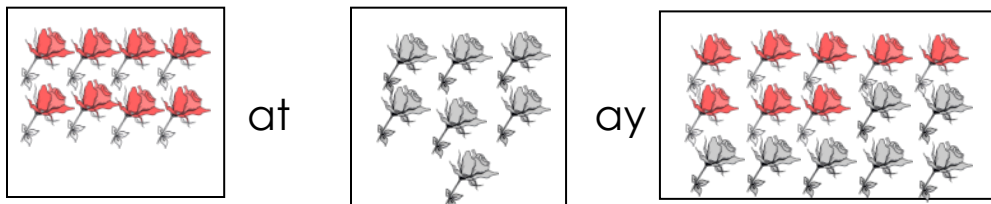
b. $4 + 0$

d. $0 + 6$

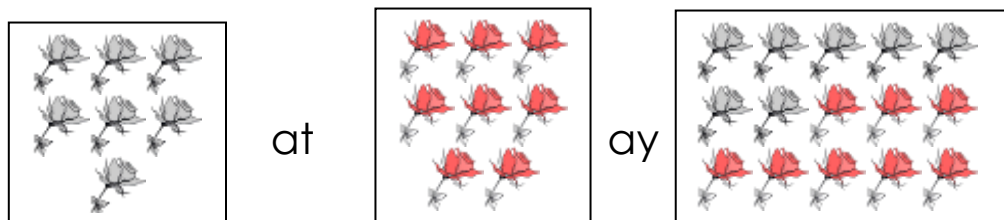
Pansinin na ang $9 + 0 = 9$, $4 + 0 = 4$, $0 + 7 = 7$, at $0 + 6 = 6$. Kung gayon, anumang bilang na dagdagan ng **zero** ay iyon ding bilang na iyon ang sagot.

Ang kabuuan ng 0 at ng anumang bilang ay ang bilang mismo.

Suliranin 2: Ipagpalagay na noong sumunod na linggo ay namulaklak na ang puting rosas. Kung inutusan ng nanay si Grace na mamitas ng 8 pulang rosas at si Jasmine ng 7 puting rosas, ilan ang bulaklak na mapipitas nila?

$$8 \text{ pulang rosas} + 7 \text{ puting rosas} = 15 \text{ rosas}$$

$$7 \text{ puting rosas} + 8 \text{ pulang rosas} = 15 \text{ rosas}$$

Kung mayroon tayong 8 puting rosas at 7 puting rosas, mayroon tayong kabuuang 15 rosas. Kaya isinusulat natin na $8+7=15$.

Gayundin naman, kung mayroon tayong 7 puting rosas at 8 pulang rosas, mayroon tayong kabuuang 15 rosas, kaya isinusulat natin na $7+8 = 15$.

Ang pagpapalit ng ayos ng **addends** ay hindi nagbabago ng kabuuan.

Pagsasanay 1

A. Isulat sa patlang ang tamang sagot:

1. $19 + 0 = \underline{\quad}$

2. $12 + 0 = \underline{\quad}$

3. $0 + 13 = \underline{\quad}$

4. $7 + 0 = \underline{\quad}$

5. $13 + 0 = \underline{\quad}$

B. Isulat sa kahon ang nawawalang bilang.

1. $18 + \square = 18$

2. $0 + 15 = \square$

3. $\square + 0 = 16$

4. $8 + 0 = \square$

5. $\square + 17 = 17$

Pagsasanay 2

A. Isulat sa kahon ang nawawalang bilang.

1. $16 + \square = 2 + 16$

6. $\square + 13 = 13 + 7$

2. $\square + 11 = 11 + 7$

7. $4 + 14 = \square + 4$

3. $4 + 14 = \square + 4$

8. $7 + \square = 9 + 7$

4. $12 + 6 = 6 + \square$

9. $\square + 12 = 12 + 5$

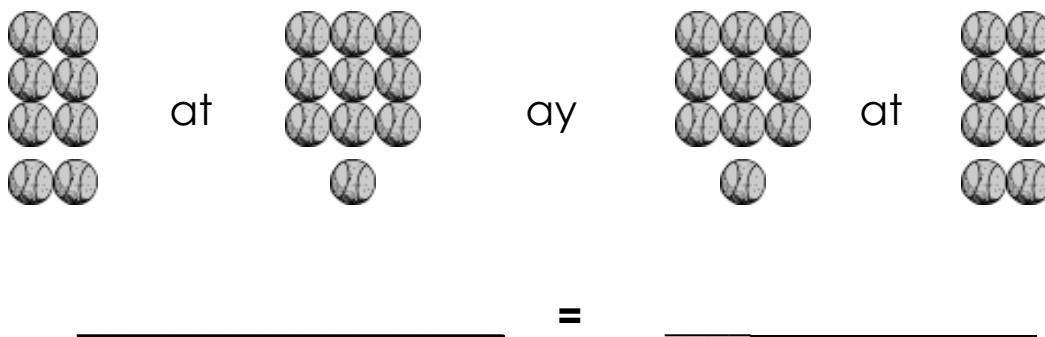
5. $3 + 15 = 15 + \square$

10. $15 + 7 = 7 + \square$

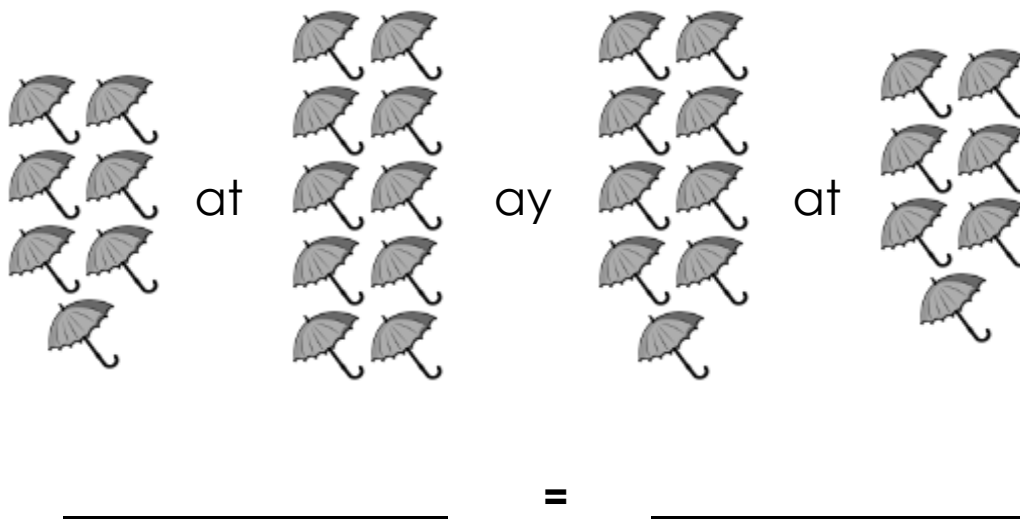
Gawaing-bahay

Isulat ang nawawalang pamilang na pangungusap sa patlang.

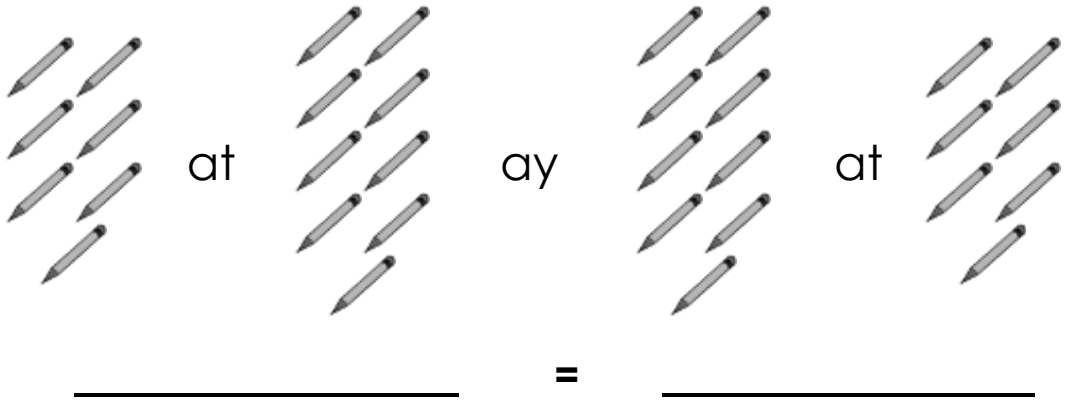
1.

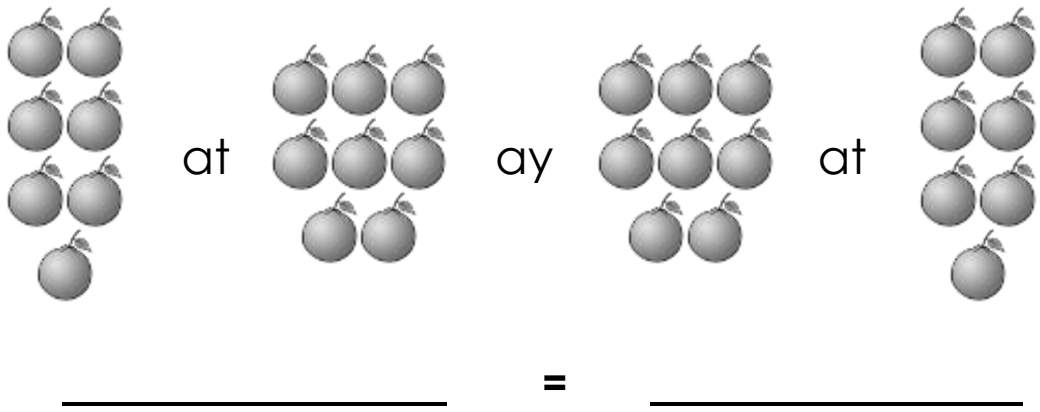
2.

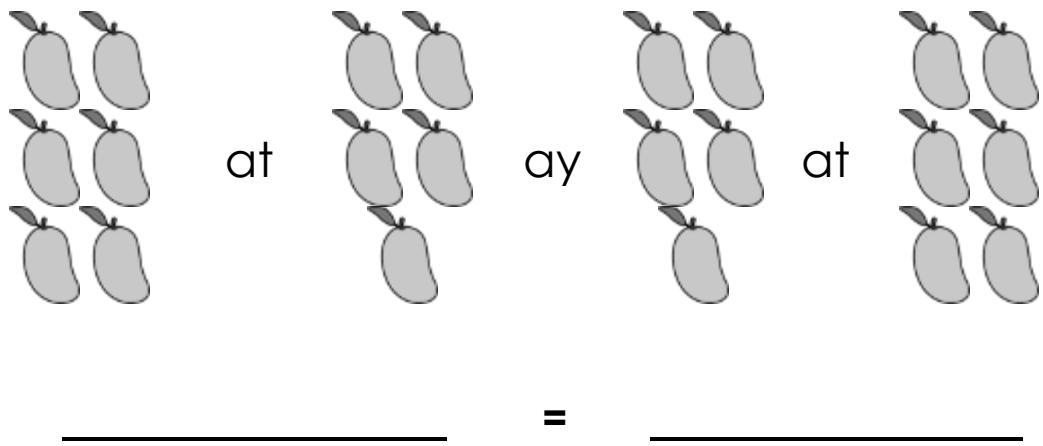
3.

4.

5.

Pagdaragdag ng Tatlo-Isahang Bilang nang Pahalang at Patayo na may Kabuuang 18 Gamit ang Kaayusan at Katangiang Pagpapangkat sa Pagdaragdag

Pampasiglang Gawain

Suliranin

Para sa ikagaganda ng Mathematics na hardin, ang mga namumuno sa Mathematics Club ay nagtanim ng mga halamang namumulaklak, 9 na gumamela, 4 na rosas at 5 santan. Ilan lahat ang itinanim na halaman?

Pagsasanay 1

Gumamit ng mga panaklong upang ipakita ang pagpapangkat ng **addends** at hanapin ang kabuuang sagot.

$$1. 3 + (7 + 5) = \underline{\quad}$$

$$6. (4 + 7) + 5 = \underline{\quad}$$

$$2. (2 + 8) + 6 = \underline{\quad}$$

$$7. 5 + (9 + 4) = \underline{\quad}$$

$$3. 7 + (6 + 5) = \underline{\quad}$$

$$8. (6 + 2) + 10 = \underline{\quad}$$

$$4. (5 + 3) + 10 = \underline{\quad}$$

$$9. 5 + (4 + 6) = \underline{\quad}$$

$$5. 6 + (4 + 8) = \underline{\quad}$$

$$10. (3 + 9) + 6 = \underline{\quad}$$

Pagsasanay 2

Isulat ang nawawalang bilang.

$$1. (9 + 3) + 6 = \underline{\quad} + (3 + 6)$$

$$2. (7 + 5) + 4 = \underline{\quad} + (5 + 4)$$

$$3. 8 + (9 + 1) = (\underline{\quad} + 9) + 1$$

$$4. 3 + (10 + 4) = (3 + \underline{\quad}) + 4$$

$$5. 7 + (2 + \underline{\quad}) = 7 + (6 + 2)$$

$$6. (5 + 8) + \underline{\quad} = 5 + (4 + 8)$$

$$7. 4 + (\underline{\quad} + 6) = (4 + 8) + 6$$

$$8. \underline{\quad} + (1 + 5) = (9 + 1) + 5$$

$$9. (8 + 3) + 5 = 5 + (3 + \underline{\quad})$$

$$10. 7 + (\underline{\quad} + 2) = 6 + (2 + 7)$$

Gawaing-bahay

Kuhanin ang kabuuan. Pagkatapos, paghambingin at ipaliwanag ang sagot sa iba't ibang letra ng bawat bilang.

1. a. $(4 + 6) + 2 =$ _____

b. $4 + (6 + 2) =$ _____

c. $\begin{array}{r} 4 \\ 6 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

+ $2 \longrightarrow$ _____

d. $4 \longrightarrow$ _____

$\begin{array}{r} 6 \\ 2 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

2. a. $7 + (9 + 3) =$ _____

b. $(7 + 9) + 3 =$ _____

c. $\begin{array}{r} 7 \\ 9 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

+ $3 \longrightarrow$ _____

d. $7 \longrightarrow$ _____

$\begin{array}{r} 9 \\ 3 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

3. a. $15 + (6 + 8) =$ _____

b. $(15 + 6) + 8 =$ _____

c. $15 \longrightarrow$ _____

$\begin{array}{r} 6 \\ + 8 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

d. $\begin{array}{r} 15 \\ 6 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

$+ 8 \longrightarrow$ _____

4. a. $(20 + 9) + 7 =$ _____

b. $20 + (9 + 7) =$ _____

c. $\begin{array}{r} 20 \\ 9 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

$+ 7 \longrightarrow$ _____

d. $20 \longrightarrow$ _____

$\begin{array}{r} 9 \\ + 7 \end{array} \} \longrightarrow$ _____

5. a. $15 + 28 =$ _____

b. $28 + 15 =$ _____

c. $15 + 28 = 28 +$ _____

Paggamit ng Expanded Form/ Mahabang Pamamaraan sa Pagpapaliwanag ng Kahulugan ng Pagdaragdag

Pampasiglang Gawain

Bumili si nanay ng 2 tray ng itlog. May 12 itlog ang laman ng isang tray at ang isa naman ay 24 ang laman. Ilan lahat ang itlog?

Paglutas 1: Paggamit ng **Counters**

Gamitin ang **counters** para sa bilang ng itlog.
Bumilang ng 12 patpat. May 36 na patpat lahat,
kaya $12 + 24 = 36$ na itlog.

Paglutas 2: Sa pamamagitan ng pagbilang

Bumilang pa ng 12 pagkatapos ng 24. Ang mga
ito ay 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36.
Kaya may 36 na itlog. Kaya $12 + 24 = 36$ na itlog.

Paglutas 3: Sa pamamagitan ng paggamit ng **expanded form** ng bilang

Kapag pinagbukod sa sampuan at isahan, ang
expanded form/mahabang pamamaraan sa
pagdaragdag ng 12 ay $10 + 2$ at ang **expanded
form** ng 24 ay $20 + 4$. Kaya,

$$\begin{aligned}12 + 24 &= (10 + 2) + (20 + 4) \\(10 + 2) + (20 + 4) &= (10 + 20) + (2 + 4) \\(10 + 20) + (2 + 4) &= 30 + 6 \\30 + 6 &= 36\end{aligned}$$

Kaya, $12 + 24 = 36$.

Pagsasanay 1

Isulat ang **expanded form** ng bawat bilang.

1.	18	6.	61
2.	30	7.	78
3.	35	8.	80
4.	48	9.	92
5.	54	10.	99

Pagsasanay 2

Sagutan.

1.	$25 + 4$	6.	$50 + 29$
2.	$43 + 12$	7.	$78 + 20$
3.	$34 + 13$	8.	$44 + 54$
4.	$52 + 37$	9.	$83 + 10$
5.	$65 + 21$	10.	$93 + 5$

Gawaing-bahay

1. Sagutan ang mga suliranin sa ibang pamaraan.

Nagdala si Maria ng 33 kahel samantalang nagdala naman si John ng 56.

Ilan lahat ang dinala nilang kahel.

2. Bumuo ng sariling suliranin at sagutan ito nang wasto.

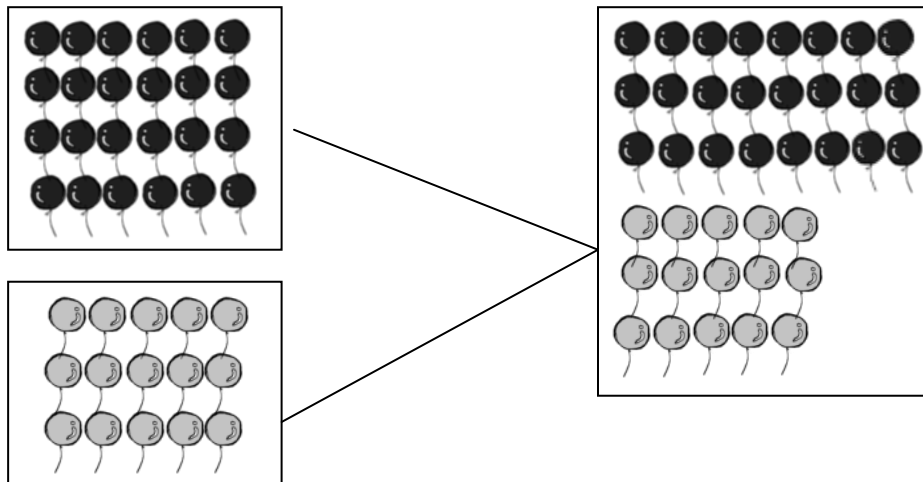
Pagdaragdag ng mga Bilang na ang Kabuuan ay hanggang 99 na Walang Pagpapangkat

Pampasiglang Gawain

Suliranin:

Bumili ang nanay ng 24 na pulang lobo at 15 asul na lobo para sa kaarawan ng kaniyang anak na babae. Ilan lahat ang biniling lobo ng nanay?

Sa pamamagitan ng pagdrowing, isa itong paraan upang makuha ang sagot:

Sa pamamagitan ng pagbilang sa lobo na nasa loob ng parisukat malalaman natin na may 39 na lobo. Kaya, 39 na lobo lahat ang binili ng nanay.

Makukuha rin ang sagot na 39 sa pamamagitan ng mahaba at maikling pamaraan. Makikita ang pamamaraan sa ibaba:

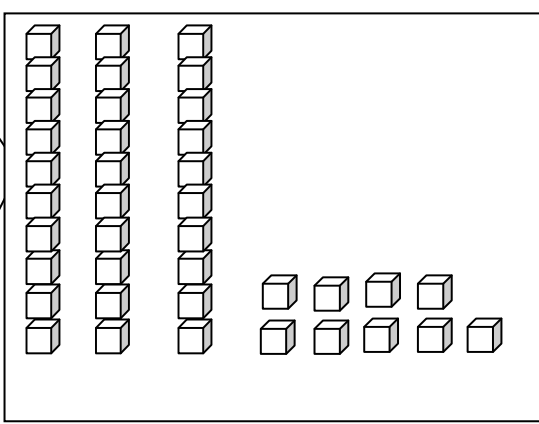
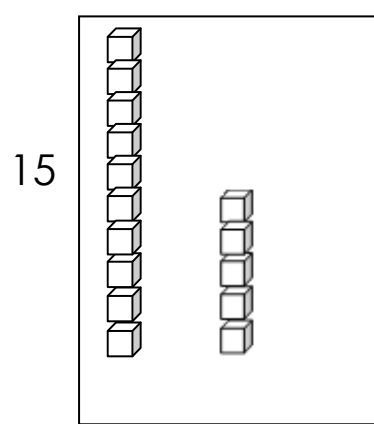
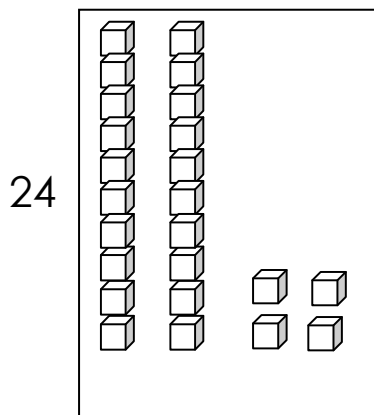

1 yunit

sa 1 haba ay 10 yunit:
1 haba = 10 yunit

1 sampung yunit

3 sampuan 9 isahan

May 30 yunit sa 3 haba. Kaya may 39 na yunit. Ngayon, $24 + 15 = 39$ na maaaring isulat ng tulad nito:

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 15 \\ \hline 39 \end{array}$$

Makukuha rin ang sagot sa pamamagitan ng pagsasama ng mga bilang na nasa sampuang yunit.

- isulat ang dalawang bilang ng patayo o hanay
- pagsamahin ang mga bilang na nasa isahang yunit, isulat ang sagot sa ilalim ng linya sa tapat ng isahang yunit
- pagsamahin ang mga bilang na nasa sampuang yunit, isulat ang sagot sa ilalim ng linya sa tapat ng sampuang yunit

Halimbawa:

Hanapin ang kabuuan $64 + 32$

Paglutas:

$$\begin{array}{r} 64 \\ + 32 \\ \hline 96 \end{array} \leftarrow \text{Addition line}$$

Pagsasanay

A. Sagutan ang sumusunod na pamilang na pangungusap gamit ang mahaba at maikling pamamaraan.

1. $32 + 26 = \underline{\quad}$	6. $63 + 36 = \underline{\quad}$
2. $27 + 30 = \underline{\quad}$	7. $27 + 32 = \underline{\quad}$
3. $38 + 44 = \underline{\quad}$	8. $30 + 40 = \underline{\quad}$
4. $59 + 11 = \underline{\quad}$	9. $54 + 45 = \underline{\quad}$
5. $46 + 32 = \underline{\quad}$	10. $6 + 41 = \underline{\quad}$

B. Sagutan ang mga pamilang na pangungusap na nasa itaas gamit ang tinalakay na pamaraan sa pagdaragdag ng mga dalawang bilang na may pagpapangkat.

Gawaing-bahay

- Sumulat ng dalawahang bilang na ang kabuuan ay 99. Ihambing ang sagot mo sa sagot ng katabi mo Ano ang nakita mo?
- Isulat ang mga bilang na 1, 2, 3, at 4 sa mga puwang upang makuha ang:
  - Pinakamataas na sagot

$$\begin{array}{r} \square \square \\ + \square \square \\ \hline \end{array}$$

- Pinakamababang sagot

$$\begin{array}{r} \square \square \\ + \square \square \\ \hline \end{array}$$

Pagdaragdag ng mga Bilang na ang Kabuuan ay Hanggang 99 na Gumagamit ng Pagpapangkat

Pampasiglang Gawain

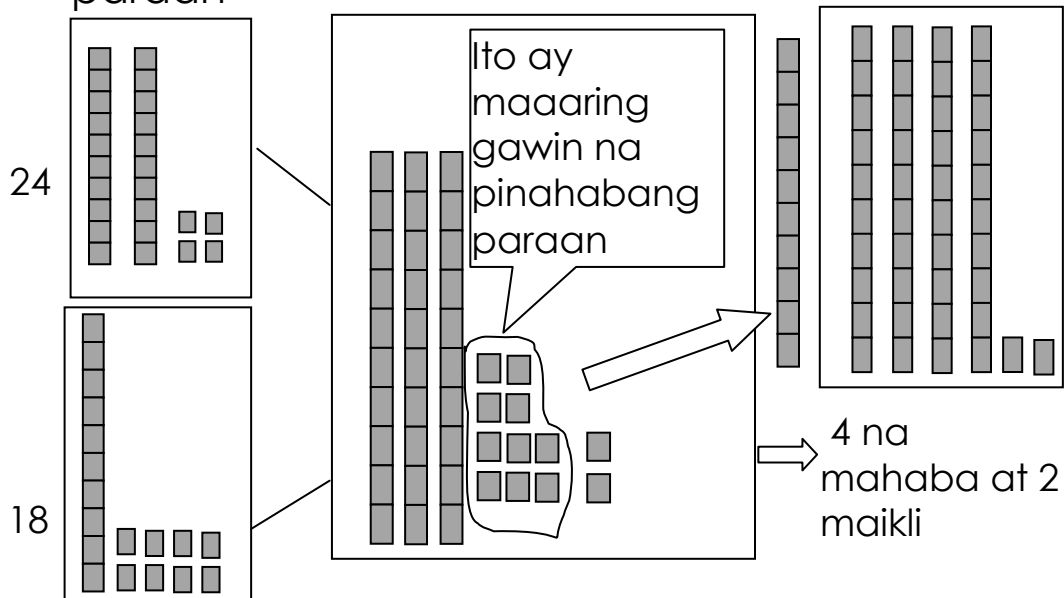
Nagpunta sa hardin sina Betty at Beth.

Pumitas ng 24 na bulaklak si Betty.

18 bulaklak naman ang pinitas ni Beth. Inilagay nila ang lahat ng bulaklak sa isang plorera. Ilan lahat ang bulaklak sa plorera?

8

Paglutas: Paggamit ng pinahaba at pinaikling paraan

Steps:

1. Pagsamahin ang mga bilang.
 $4 \text{ yunit} + 8 \text{ yunit} = 12 \text{ yunit}$
Paghatiin ang mga yunit na sampuan at yunit na isahan
Ang 12 ay 1 sampu at 2 isahan.

2. Pagkatapos, pagsamahin ang nasa sampung yunit

$$+ \begin{array}{|c} 1 \\ 2 \\ 1 \end{array} \begin{array}{l} 4 \\ 8 \end{array} \longrightarrow$$

$$\begin{array}{l} 4 \\ 2 \end{array}$$

1 sampu dagdagan ng 2 sampu at dagdagan ng 1 sampu ay 4 na sampu o di kaya ay 40 sa sampuang yunit (**remember 1 long = 10 units**).

kaya, $40 + 2$ isahan ay 42

o $24 + 18 = 42$ na maaaring isulat ng

$$+ \begin{array}{r} 24 \\ 18 \\ \hline 42 \end{array}$$

kaya, may 42 bulaklak sa plorera.

Ang iba pang paraan ng paglutas sa suliranin ay,

$$+ \begin{array}{r} 1 \\ 24 \\ 18 \\ \hline 42 \end{array}$$

kaya, may 42 bulaklak sa plorera,

Tandaan:

Sa pagsasama-sama ng dalawang bilang na may pagpapangkat,

- isulat nang papangkat ang addends.
- pagsamahin muna ang mga bilang sa isahang yunit at pangkatin ang sagot sa sampuan at isahang yunit.
- pagkatapos, pagsamahin ang mga bilangna nasa sampuang yunit.

Pagsasanay 1

- Sagutan gamit ang maikli at mahabang pamaraan.
  - $24 + 37 = ?$
  - $46 + 35 = ?$
  - $43 + 39 = ?$
  - $36 + 47 = ?$
- Hanapin din ang tamang sagot gamit ang pamaraang ipinakita sa itaas.
- Paghambingin ang sagot sa A at B. Ano ang masasabi mo? Ipaliwanag kung bakit.

Pagsasanay 2

Sagutan.

$$\begin{array}{r} \text{a) } + \quad 2 \quad 8 \\ \quad \quad 2 \quad 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{b) } + \quad 3 \quad 5 \\ \quad \quad 1 \quad 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{c) } + \quad 3 \quad 8 \\ \quad \quad 4 \quad 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{d) } + \quad 4 \quad 8 \\ \quad \quad 2 \quad 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{e) } + \quad 8 \quad 5 \\ \quad \quad \quad 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{f) } + \quad 7 \quad 7 \\ \quad \quad \quad 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{g) } + \quad 6 \quad 8 \\ \quad \quad \quad 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{h) } + \quad 4 \quad 5 \\ \quad \quad 2 \quad 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{i) } + \quad 6 \quad 9 \\ \quad \quad \quad 8 \\ \hline \end{array}$$

Pagsasanay 3

Sagutan ang bawat suliranin.

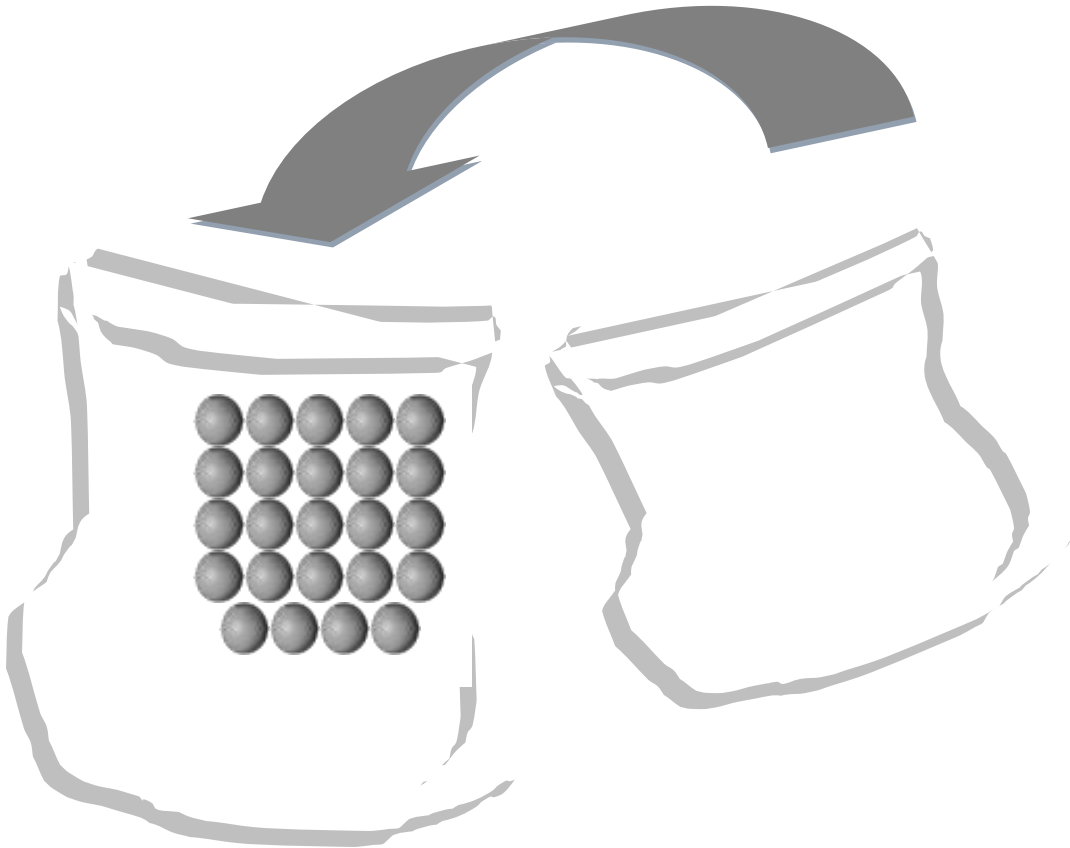
- a) May 19 na goma si Tony.
14 naman ang goma ni Roy.
Ilan lahat ang goma nila?

- b) Si Connie ay may 18 manikang papel.
May 16 namang manikang papel si
Cynthia.
Ilan lahat ang manikang papel nila?

- c) May 24 na **popsicle stick** si Ludy.
May 28 namang **popsicle stick** si Trina.
Ilang lahat ang **popsicle stick**?

- d) Si Tracy ay may 38 na card.
Si Kara ay may 14 na card.
Ilang lahat ang card nila?

Gawaing-bahay

- A. May _____ na kahel sa supot.
Dinagdagan ito ni Tony ng _____ kahel.
Ilan na ang kahel ni Tony ngayon?

Sagutan gamit ang iba't ibang pamaraan.

- B. Si Mira ay may 34 na patpat.
Kumuha pa siya ng 19 na patpat.
Inilagay niya ang mga ito sa kahon.
Ilang lahat ang patpat niya?

Sagutan gamit ang iba't ibang pamaraan.

Pagsasama-Sama ng Tatlo na Isahang Bilang na may Kabuuan Hanggang 18, sa Pamamagitan ng Isip Lamang

Pampasiglang Gawain

Sina Malou, Mira, at Mary ay nagpunta sa bookstore.

Bumili si Malou ng 3 asul na kahon.

Bumili si Mira ng 7 pulang kahon.

Bumili si Mary ng 5 dilaw na kahon.

Ilan lahat ang binili nilang kahon?

Paglutas 1:

$$(3 + 7) + 5 = 10 + 5 \text{ or } 3 + (7 + 5) = 3 + 12 \text{ or } = 15$$

$$(3 + 5) + 7 = 8 + 7 = 15$$

Kaya, 15 kahon ang binili ng tatlong babae

Paglutas 2:

$$\begin{array}{r} + \quad 3 \\ \quad 7 \\ \hline 5 \end{array} \begin{array}{r} > 10 \\ \quad 5 \\ \hline 15 \end{array} \quad \begin{array}{r} + \quad 3 \\ \quad 7 \\ \hline 5 \end{array} \begin{array}{r} > 3 \\ \quad 12 \\ \hline 15 \end{array} \quad \begin{array}{r} + \quad 3 \\ \quad 5 \\ \hline 7 \end{array} \begin{array}{r} > 8 \\ \quad 7 \\ \hline 15 \end{array}$$

kaya, 15 kahon ang binili ng tatlong babae

Sa pagkuha ng kabuuan ng 3, 7, at 5 sa pamamagitan ng isip lamang, kuhanin muna ang sagot sa 3 at 7 pagkatapos ay idagdag sa kabuuan nito ang 5. Kaya may,

$$3 + 7 = 10$$

$$10 + 5 = 15$$

Sa pagsasama-sama ng 3 na isahang bilang sa pamamagitan ng isip lamang, tingnan ang 2 **addends** na ang kabuuan ay 10 at pagkatapos ay idagdag ito sa natitirang **addend**. Kung walang **addends** na may 10 ang kabuuan, kuhanin ang kabuuan ng kahit alin sa 2 **addends**. Pagkatapos, idagdag ang kabuuang ito sa natitirang **addend**.

Pagsasanay 1

Isulat ang pagdaragdag na pangungusap at isipin ang kabuuan. Ipaliwanag kung paano mo nakuha ang sagot.

a. $\left\{ \begin{array}{cc} \star & \star \\ \star & \star \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{ccc} \star & \star & \star \\ \star & \star & \star \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{cc} \star & \star \\ \star & \star \end{array} \right\}$
 $\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$

b. $\left\{ \begin{array}{ccc} \triangle & \triangle & \triangle \\ & \triangle & \triangle \\ \triangle & \triangle & \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{cc} \triangle & \triangle \\ & \triangle \\ \triangle & \triangle \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{cc} \triangle & \triangle \\ & \triangle \\ \triangle & \triangle \end{array} \right\}$
 $\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$

c. $\left\{ \begin{array}{ccc} \oplus & \oplus & \\ \oplus & \oplus & \oplus \\ \oplus & & \oplus \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{ccc} \oplus & \oplus & \\ \oplus & \oplus & \\ \oplus & & \oplus \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{ccc} \oplus & \oplus & \\ \oplus & \oplus & \oplus \\ \oplus & & \oplus \end{array} \right\}$
 $\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$

d. $\left\{ \begin{array}{ccc} \lightning & \lightning & \lightning \\ \lightning & \lightning & \lightning \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{cc} \lightning & \lightning \\ \lightning & \lightning \\ \lightning & \lightning \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{ccc} \lightning & \lightning & \lightning \\ \lightning & \lightning & \lightning \end{array} \right\}$
 $\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$

e. $\left\{ \begin{array}{cc} \heartsuit & \heartsuit \\ \heartsuit & \heartsuit \\ \heartsuit & \heartsuit \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{ccc} \heartsuit & & \heartsuit \\ & \heartsuit & \\ \heartsuit & & \heartsuit \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{cc} \heartsuit & \heartsuit \\ \heartsuit & \heartsuit \\ \heartsuit & \heartsuit \end{array} \right\}$
 $\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$

Pagsasanay 2

Isipin ang sagot. Ipaliwanag kung paano mo nakuha ang kabuuang sagot.

$$\begin{array}{r} 9 \\ 6 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ 4 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 4 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ 6 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 3 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ 5 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ 6 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 6 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ 3 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

Pagsasanay 3

Isipin at sagutan. Ipaliwanag kung paano mo nakuha ang sagot.

1.

$$5 + 4 + 6 = \square$$

2.

$$8 + 4 + 3 = \square$$

3.

$$6 + 4 + 8 = \square$$

4.

$$4 + 4 + 3 = \square$$

5.

$$5 + 3 + 2 = \square$$

6.

$$9 + 2 + 5 = \square$$

7.

$$\begin{array}{r} 9 \\ 4 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$$

8.

$$\begin{array}{r} 7 \\ 5 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

9.

$$\begin{array}{r} 7 \\ 3 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

10.

$$\begin{array}{r} 7 \\ 5 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

11.

$$\begin{array}{r} 8 \\ 3 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

12.

$$\begin{array}{r} 7 \\ 6 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

Gawaing-bahay

Pag-isipan ang sagot sa bawat suliranin. Ipakita kung paano nakuha ang sagot.

- a. Si Tin-tin ay may 9 na krayola.
Si Tracy ay nagdagdag ng 5 pa.
Si Tom ay nagbigay ng 3 pa.
Ilan lahat ang krayola ni Tin-Tin?
Kabuuang bilang ng krayola: _____
- b. Pumitas ng 8 dilaw na Santan si Corina.
Pumitas ng 6 na rosas na Santan si Trina.
Pumitas naman ng 5 pulang Santan si Toni.
Inilagay nila sa basket ang mga bulaklak.
Ilan lahat ang bulaklak sa basket?
Kabuuang bilang ng bulaklak: _____
- c. May 8 holen si Billy.
Nagbigay ng 5 pang holen si Tim kay Billy.
Nagdagdag pa ng 3 si Jose.
Ilan lahat ang holen ni Billy?
Kabuuang bilang ng holen: _____
- d. Nakapulot ng 2 kabibi si Luis.
Nakapulot ng 9 na kabibi si Ben.
Nakapulot ng 5 kabibi si Rico.
Ilan lahat ang kabibi na napulot ng tatlo?
Kabuuang bilang ng Kabibi: _____
- e. Bumili si Cathy ng 8 pandesal.
Bumili si Luz ng 7 pandesal.
Bumili si Rey ng 3 pandesal.
Ilan lahat ang pandesal na binili ng tatlong bata?
Kabuuang bilang ng pandesal: _____

Pagsasama-Sama ng 2 at Isahang Bilang ng may Pagpapangkat sa Pamamagitan ng Isip Lamang

Pampasiglang Gawain

Magkaibigan sina Tom at Totoy.
Nag-iipon sila ng **stickers**.
Si Tom ay may 18 **stickers**.
Binigyan siya ni Totoy ng 9 pang **stickers**.
Ilan lahat ang **stickers** ni Tom?

Paglutas:

$$\begin{array}{r} 1 \\ 18 \\ + 9 \\ \hline 27 \end{array}$$

kaya, may 27 **stickers** si Tom.

Sa pagsasama ng $18+9$ sa pamamagitan ng isip lamang, ginagamit natin ang sumusunod na kaisipan:

Sa pagsasama-sama ng dalawa at isahang bilang na may pagpapangkat sa pamamagitan ng isip lamang, isulat muna ang **expanded form** o mahabang pamamaraan ng pagdaragdag ng dalawang bilang. Pagkatapos ay pagsamahin ang 3 bilang sa pamamagitan ng isip lamang.

$$\begin{array}{l} \text{Kaya,} \quad 18 + 9 \qquad = (10 + 8) + 9 \\ \qquad \quad (10 + 8) + 9 \quad = 10 + 17 \\ \qquad \qquad \qquad \qquad = 27 \end{array}$$

Pagsasanay 1

Bilugan ang tamang sagot.

a.

$$\begin{array}{r} 27 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

32   33   34   35

b.

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

42   43   44   45

c.

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

32   33   34   35

d.

$$\begin{array}{r} 18 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

22   23   24   25

e.

$$\begin{array}{r} 19 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

27   26   25   24

f.

$$\begin{array}{r} 45 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

39   51   54   55

Pagsasanay 2

Isipin ang kabuuang sagot.

a.

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

b.

$$\begin{array}{r} 15 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

c.

$$\begin{array}{r} 35 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

d.

$$\begin{array}{r} 23 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

e.

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

f.

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

g.

$$\begin{array}{r} 45 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

h.

$$\begin{array}{r} 35 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

i.

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

j.

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

k.

$$\begin{array}{r} 35 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

l.

$$\begin{array}{r} 42 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

Gawaing-bahay

Lutasin ang bawat suliranin.

1.

May 17 kalapati at 9 na loro. Ilan lahat ang mga ibon?

2.

May 25 batang lalaki at 8 batang babae. Ilan lahat ang mga bata?

3.

May 26 na inahing manok at 9 na tandang. Ilan lahat ang manok?

4.

May 19 na pula at 5 asul na lobo. Ilan lahat ang lobo?

5.

May 19 na puting Rosas si Ana at may 6 na pulang Rosas si Maria. Ilan lahat ang mga Rosas?

6.

Sa Paaralang Elementarya ng Rizal ay may 28 lalaking guro at 9 na babaeng guro sa Baitang 1. Ilan lahat ang guro sa Baitang 1?

7.

Bumili ng kendi si Jane para sa pagdiriwang ng kaniyang kaarawan. May 36 na tsokolateng kendi at 9 na mint na kendi. Ilan lahat ang kendi ni Jane?

8.

May 15 bayabas at 8 mangga. Ilan lahat ang mga prutas?

Paglutas sa Isang-Hakbang na Pasalitang Suliranin Gamit ang Pagdaragdag ng Buong Bilang at Pera

Pampasiglang Gawain

Inimbita ni Cathy ang kaniyang mga kaibigan para sa kaniyang ika-7 kaarawan.

Naghanda si nanay ng **sandwiches, spaghetti**, at pritong manok.

May 18 lalaki at 15 babae na dumalo sa pagdiriwang.

Ilan lahat ang bilang ng mga bata na dumalo sa pagdiriwang?

Sa paglutas ng suliranin hanapin ang sumusunod:

1. Ano ang ibinibigay na impormasyon?
Ang mga impormasyon: 18 lalaki at 15 babae ang dumalo sa pagdiriwang.
2. Ano ang itinatanong?
Itinatanong sa suliranin ang kabuuang bilang ng mga bata na dumalo sa pagdiriwang.

3. Paano natin ipakikita ang pamilang na pangungusap ng suliranin?

Ipinakikilala natin ang pamilang na pangungusap ng suliranin:

Kabuuang Bilang ng Bata = $18 + 15$

At sagutan ang pamilang na pangungusap.

$$\begin{array}{r} 18 \\ + 15 \\ \hline 33 \end{array}$$

Kaya ang kabuuang bilang ng mga bata na dumalo sa pagdiriwang ay 33.

Tandaan: Sa paglutas ng suliranin, sundin ang sumusunod na paraan:

Hakbang 1: Basahin at unawaing mabuti ang suliranin.

- Alamin ang ibinibigay na impormasyon at kung ano ang tinatanong.

Hakbang 2: Planuhin ang pamaraan sa paglutas ng suliranin.

- Ipakita ang suliranin sa pamamagitan ng drawing kung kailangan, pagkatapos ay pamilang na pangungusap.

Hakbang 3: Isagawa ang plano. Sagutan ang pamilang na pangungusap.

Hakbang 4: Alamin at tiyakin kung tama ang sagot.

Pagsasanay 1

Buuin ang tsart. Nasagutan na ang unang bilang para sa iyo.

Kuwentong Suliranin	Ano ang tinata-nong:	Impor-masyon:	Pagdarag-dag na Pangungu-sap
<p>May 4 na pusa si Pat. May 6 na tuta si Pilar. Ilan lahat ang alagang hayop nina Pat at Pilar?</p>	<p>Kabuuan g bilang ng pusa at tuta</p>	<p>4 pusa 6 tuta</p>	<p>Kabuuan g bilang ng alagang hayop = $4 + 6$</p>
<p>Kumain si Sid ng 12 jelly biskuwit. Kumain din si Pit ng 9. Ilan lahat ang jelly biskuwit na kanilang kinain?</p>			
<p>Lumukso si Sam nang 10 beses. Lumukso naman si Tina nang 8 beses. Ilang beses lahat ang ginawa nilang paglukso?</p>			

Kuwentong Suliranin	Ano ang tinata-nong:	Impor-masyon:	Pagdarag-dag na Pangungu-sap
<p>May 26 na piso si Cora. Binigyan siya ng nanay ng 5 piso pa. Magkano lahat ang pera ni Cora?</p>			
<p>Si Pedro ay may 22 piraso ng dahon. Si Tin-Tin ay may 3 piraso. Ilan lahat ang dahon kapag pinagsama?</p>			
<p>Nagbayad si Cindy ng 11 piso para sa art na papel. Nagbayad rin siya ng 5 piso para sa felt na papel. Magkano lahat ang ibinayad ni Cindy?</p>			

Pagsasanay 2

Basahin ang bawat suliranin at sagutan ang mga tanong.

Nagpunta sa parke sina Thomas at Peter.
Nakakita sila ng 10 babae at 9 na lalaki.
Ilan lahat ang batang nakita nila?

1. Anong impormasyon ang ibinigay na?
2. Ano ang itinatanong sa suliranin?
3. Ano ang pamilang na pangungusap?
4. Anong pamaraan ang gagamitin?
5. Ano ang sagot?

Nagbayad ng 12 piso si Terry para sa kahel.
Nagbayad naman si Cindy ng 15 piso para sa bayabas.
Magkano lahat ang ibinayad nila?

1. Ano ang impormasyong ibinigay na?
2. Ano ang tinatanong sa suliranin?
3. Ano ang pamilyang na pangungusap?
4. Paano mo lulutasin ang suliranin?
5. Ano ang sagot?

Pagsasanay 3

Lutasin ang bawat suliranin.

1. Gumamit ang nanay ng 12 itlog sa pagluluto ng **cupcake**.
Gumamit rin siya ng 24 na itlog sa pagluluto ng **leche flan**.
Ilang itlog lahat ang ginamit ng nanay?
2. May 11 kandila si Mina.
May 24 na kandila si Bert.
Ilan lahat ang kandila nila?

3. Kumita si Toti ng 25 piso sa pagtitinda ng pandesal noong Lunes .
Kumita ulit siya ng 20 piso noong Martes.
Magkano lahat ang kinita niya noong Lunes at Martes?

4. Si Betty ay may 45 piso.
Binigyan siya ng tatay niya ng 40 piso.
Magkano lahat ang pera ni Betty?

Gawaing -bahay:

Lutasin ang suliranin sa iba't ibang pamaraan.

Bumili si Nicky ng ____ na gayat ng
 para sa kaniyang mga kaibigan.

Bumili si nanay ng ____ na gayat ng
.

Inilagay nilang lahat ang gayat ng sa isang bag na papel.

Ilan lahat ang gayat ng **cake**?